

ANTROPOLOGIA – TREBALL DE CAMP

ESTUDI SOBRE ELS

COMPORTAMENTS COMUNS EN

ELS ESPAIS D'EXPOSICIÓ

Berta Nieto Aixandri

Celia Martínez Pladevall

Elena López Estremera

Arts i Disseny Grup 1.2

ESCOLA MASSANA

Centre d'Art i Disseny

Índex

Introducció	3
Metodologia i eines d'investigació	6
Desenvolupament i continguts de la investigació	
Història introductiva dels museus	10
Normativa	14
Comportaments i incidències en els museus i galeries	22
Enquestes	27
Museus i galeries	32
Art Contemporani i Art Clàssic	39
Conclusions	43
Bibliografia	46
Annexos	47

Introducció

A l'assignatura d'Antropologia, cursada el primer semestre del grau d'Arts i Disseny, ens demanaven un treball en grup mitjançant la metodologia de treball i estudi apresada en tal assignatura. El treball s'havia de basar en un estudi cultural d'un context determinat, i fet sobre un terreny durant una prolongada participació i observació. Per tal de fer aquest treball ens era imprescindible actuar com un antropòleg, és a dir, que ens hem hagut d'adaptar al terreny en el qual treballàvem i hem sigut admesos, en la majoria de casos, com a participants de tal terreny. Ens va cridar l'atenció estudiar algun fenomen cultural relacionat amb la societat actual, per tal de veure i experimentar com aquesta es comporta en funció de l'àmbit en el qual es troba i la relació amb el seu entorn. El fet de cursar uns estudis relacionats amb l'art va fer que ens decidíssim per encaminar aquest treball en algun tema del mateix àmbit: el tema de l'art com a pràctica cultural, ja que és comú qualificar una obra d'art en funció del seu context, és a dir, segons on es troba tal objecte o obra. Per això varem decidir enfocar el nostre treball en institucions on s'exposen conceptes artístics, basant-nos en els museus o institucions semblants com poden ser les galeries d'art. Així doncs el context del nostre treball es basa en aquests espais esmentats; si bé l'assignatura es basa en el comportament humà davant de certs aspectes, nosaltres hem basat aquest treball en l'actitud i el comportament que presentem les persones dins aquests espais esmentats.

En primer moment, ens trobàvem davant l'obvietat que hom es comporta d'una manera diferent a la normal a l'hora d'estar dins d'un d'aquests espais. El nostre objectiu era conèixer les raons per les quals passa això. Si bé es tracta d'un treball de camp, abans d'endinsar-nos en el terreny havíem de documentar-nos, és a dir, entendre la teoria en qüestió del treball, com faria un bon antropòleg o un bon periodista. És a dir, per a entendre el comportament d'una persona, tal i com hem pogut aprendre al llarg de l'assignatura, primer havíem de conèixer el context en el qual es troba tal persona. Per tant, hem hagut d'iniciar el treball d'aquesta manera, i entenent el terreny i les persones que en formen part, deixant apart en un principi els visitants externs.

Al documentar-nos i informant-nos, ens podíem posar en situació, és a dir, com a terceres persones, entrant en el terreny estudiat. Al participar dins d'aquest terreny ens hem posat

a la pell de les persones que volíem estudiar, analitzant el seu comportament i, el que és més important del treball, entenent tal comportament i l'actitud. Tanmateix el desenvolupament del treball ens ha portat a equivaldre les dues parts del treball: la teoria i la pràctica, ja que el terreny que hem estudiat forma part de la mateixa manera que les persones estudiades, és a dir, que la importància del terreny ha sigut tant important com els comportaments i actituds estudiades, ja que el context on es trobi la persona forma part del comportament d'aquesta pel fet que el terreny obliga, en certa manera, a actuar d'una manera o d'una altre sense saber ben bé perquè ho fa. Per això podríem dir que el nostre treball es basa en entendre perquè les persones actuen davant de tals espais d'una manera o d'una altre sense que la pròpia persona se n'adoni.

En un principi, teníem una hipòtesis molt general del tema que volíem tractar, ja que no l'havíem tractat ni estudiat mai. La nostra hipòtesis es basava en que les persones es comporten d'una manera diferent en un museu o institució semblant perquè se senten obligades a fer-ho. El que volíem saber era el per què, i això ens ha comportat estudiar i entendre factors que ens han obert noves preguntes. En resum, d'un tema que semblava simple ens hem trobat amb molts factors socials i culturals que desconeixíem per complet, i ens hem dedicat a entendre'ls tal bàsicament a partir de testimonis tant bé com hem pogut.

La importància d'aquest treball recau en el fet de fixar-nos en coses que no ens havíem fixat abans i per tant, entendre coses que hom no es pregunta normalment. La participació en el terreny de treball al mateix temps de l'estudi d'aquest ens ha obligat a actuar com a primeres i terceres persones a la vegada, entenent com es relaciona la gent amb el què delimita aquesta espai, investigant què és allò que atrau més un lloc que un altre. D'altra banda, un fet que també es molt rellevant en aquest treball és posar en qüestió el concepte d'obra d'art. Podríem dir que es tracta d'un concepte totalment abstracte, ja que no és un concepte exacte o matemàtic, sinó que sabem que quelcom es considera obra d'art en funció del context on es troba: és totalment diferent una obra pictòrica que ens trobem pel carrer que una altra que ens trobem en un museu, i per tant, també serà diferent la reacció, l'admiració i l'atenció que una persona tindrà davant d'aquesta. Durant el treball hem volgut investigar en què es basa la qualificació d'obra d'art, quin criteri usa la nostra societat per tal de jutjar una obra; per això hem hagut d'investigar endinsant-nos

en un cercle artístic.

Per una part, fer un treball d'aquest tipus, ens serveix com a entrenament per tal d'actuar davant de les terceres persones, fent de primera persona; hom pot tractar amb el públic si coneix el terreny on es troba i l'actitud de la gent que s'hi troba. El que és més important però, és saber com fer-ho; depenent del tema que tractat s'ha d'actuar d'una manera o altra, i aquest treball ens ha permès entendre el funcionament dels estudis antropològics actuals i, el que és més important, culturitzar-nos a través de persones i anècdotes professionals.

En el nostre cas, essent estudiants d'un grau universitari relacionat amb l'art, aquest treball ens ha servit per a entendre un terreny on molt probablement ens haurem de relacionar en un futur, no tan sols com a visitants, sinó com a treballadors o persones relacionades amb un àmbit que òbviament estarà relacionat, ja que els conceptes com els museus, les galeries, els artistes, i les persones que tenen una vinculació amb aquests, són principis que haurem de tenir en compte durant la nostra carrera professional.

D'altra banda ens ha sigut obligat entrar dintre d'un cercle artístic contrastant-lo amb les persones que no hi formen part, quelcom que és fonamental per tal de dedicar-se professionalment dins d'un cercle d'art.

Finalment, cal destacar també, que la ciència que estudia l'antropologia, és a dir, la ciència que estudia l'home, està usualment relacionada amb el concepte de màrqueting. En aquest treball, apart d'estudiar l'home davant el terreny d'institucions artístiques com són els museus i les galeries d'art, ens ha sigut obligat contrastar-ho amb el màrqueting usat en aquestes institucions. Ja que, en l'actualitat, un dels factors que fa que l'home actuï d'una manera o d'una altra, és l'estratègia de màrqueting usada en institucions de caire públic.

En resum, aquest treball es basa en l'estudi i la investigació de la relació de l'home en institucions públiques bàsicament de caire artístic, com actua aquest davant d'elles i com es deixa influenciar per l'estratègia de màrqueting que influeix de manera inconscient sobre d'ell.

Metodologia i eines d'investigació

Pel nostre treball la principal eina d'investigació i d'on hem pogut treure la major part de la informació ha sigut actuant directament al lloc que ens interessava, és a dir, als museus. Més endavant però vam veure que també ens donava molt de joc si anàvem a galeries, ja que tots dos es basen en un mateix principi, és a dir, l'art, però són moltes les diferències que els caracteritzen a cada un. Vam pensar doncs que fer una comparació entre museus i galeries era una molt bona manera per posar èmfasi en allò que volíem destacar dels museus, ja que aquests contrastos eren el que ens permetia estudiar després el per què dels comportaments de la gent quan anava a cada lloc, i el per què d'unes normes o unes altres, d'un tractament o un altre, etc.

Cal destacar abans d'explicar com ha sigut la nostre metodologia de treball en aquests llocs que, primerament, vam haver d'informar-nos sobre el tema a partir d'estudis ja realitzats prèviament a través d'informació d'Internet, de llibres, de diferents articles... Per tal d'entendre el comportament de les persones als museus vam buscar informació sobre com i per què es van construir els museus, quina era la seva funció principal, i com havien anat evolucionant al llarg del temps per així entendre per què ara són com són i si ens donava una resposta a la nostre hipòtesis. També vam buscar informació sobre museus de tot el món per veure si influïen les diferents maneres de fer segons la cultura en les normes i els comportaments. Cal esmentar la pàgina "Notocar..." la qual ens va proporcionar molta informació sobre qualsevol tema relacionat amb els museus, la qual cosa ens va permetre que ens fixéssim en detalls que no ens hauríem donat compte alhora d'anar a investigar directament al lloc de camp. Alguna d'aquesta informació també hem aprofitat per aplicar-la en l'explicació del nostre treball.

Per altra banda també hem fet diferents enquestes a la gent abans d'anar als museus i galeries, ja que depèn d'ells que els museus existeixin i l'activitat que s'hi porta, i com que són la base a estudiar del nostre treball havíem de saber què pensaven sobre el què estàvem investigant, per tal de després comparar si coincidien les seves opinions amb el que vèiem que passava al lloc de treball. En aquestes hem fet doncs diferents preguntes que ens servissin per treure conclusions sobre això, més en concret sobre els comportaments de la gent. Un cop al museu hem comprovar si realment es complia el que la majoria d'ells deien. Han estat fetes de forma totalment anònima i dividides a partir

d'edats de 13 a 20 anys, 20 a 30 anys, 30 a 45 anys, i de més de 45 anys, ja que és molt diferent l'actitud a un museu segons l'edat de la persona i, per tant, també la manera de pensar i veure les coses que s'hi exposen. Aquestes enquestes les hem fet mitjançant un programa d'Internet, el qual ens permetia posar diferents preguntes (la majoria de resposta sí o no) i les hem anat enviant a persones de diferents edats i de llocs molt diferents.

A més a més d'enquestes, també hem buscat persones professionals que ens poguessin proporcionar informació més confidencial sobre el tema, segons les seves expectatives i anècdotes com a treballadors d'aquest món. Hem fet entrevistes a tres galeristes i a persones que treballen o que han treballat en museus per tal d'obtenir punts de vista totalment diferents, i després també a persones involucrades en el món de l'art per veure segons ells què es podia trobar en cada àmbit i què és allò que més el caracteritza a cada un. Per contactar amb aquestes persones ens ha sigut bastant fàcil ja que eren les que ens trobàvem quan entràvem a una galeria o a un museu qualsevol. Tota persona que tingués aquesta experiència era un bon mitjà per aconseguir treure informació, i d'aquesta manera també vàiem diferents punts de vista amb persones que treballaven en un mateix espai però de llocs diferents, ja que els visitants també podia ser que fossin diferents. També hem recorregut a fer entrevistes a les persones que teníem més a l'abast, com professors de la nostra pròpia escola, per així també conèixer el que ells fan, com estan involucrats en aquest món de l'art i experiències que han viscut gent propera a nosaltres. Per altra banda també vam entrevistar a gent més professional suggerida per d'altres persones que havíem entrevistat anteriorment.

Un cop obtinguda tota la informació teòrica hem anat directament a museus i galeries per experimentar aquest comportament, tant pel què fa a les persones que hi participen com els vigilants que les controlen. El que fèiem era anar allà com a persones que volien visitar el museu (menys en alguna ocasió que ens vam veure obligades a dir que estàvem fent un treball perquè veien que fèiem coses fora del normal) i en una llibreta, com si fos un diari, anàvem apuntant les actituds, conflictes, i tot allò que ens cridava l'atenció de les persones que hi assistien, per exemple: la posició en què es miren els quadres, el silenci que fan, el rebuig dels vigilants cap a nens petits que destorben, etc. També vam fer fotografies per exemplificar aquests comportaments a partir d'imatges i així donar

credibilitat a l'explicació i, per altra banda, com una manera també de demostrar que havíem estat en el museu.

A la majoria de museus on hem anat han sigut d'àmbit artístic, ja que eren els més accessibles per a nosaltres i també els que ens interessaven més per estudiar els comportaments. Vam anar al Caixa Fòrum, on vam poder accedir sense problemes a totes les exposicions; al MNAC, on també vam poder accedir a qualsevol espai; al MACBA, en el qual vam haver d'anar-hi diversos cops per manca de gent; al Museu Picasso i al CCCB, el qual ens va ser molt profitós perquè hi havia molta gent i no controlaven massa. Tot i això cal dir que el tema de l'entrada va ser una de les coses que ens va portar més problemes, perquè moltes dies o hi havia molta cua o havíem de pagar massa i no vam poder entrar. Aquesta va ser una de les principals dificultats ja que molts dels dies que vam quedar ens va ser difícil accedir als museus com a estudiants d'universitat que estàvem fent un treball, ja que no els importava gaire. Vam haver d'estar pendents d'haver-hi d'anar els dies i les hores en què la majoria de museus eren gratuïts o en els que hi havia descompte en l'entrada, és a dir: els diumenges a les tardes, cosa que per entrar a cada lloc havíem de fer cua de com a mínim mitja hora. El fet d'haver-hi d'anar necessàriament aquests dies va comportar que poguéssim anar a menys llocs dels que realment haguéssim volgut, ja que per anar a cada lloc i entrar havíem de dedicar-hi bastant temps. Cal destacar per sobre de tot en quan a dificultats als museus, al museu Picasso, el qual vam haver d'anar-hi tres vegades i la vegada que vam poder entrar va ser molt poc productiva perquè no deixaven fer fotos però alhora ens deixaven entrar la càmera dins les exposicions. En quan als no artístics vam anar només al museu etnològic, per tal de veure les diferències si segons el material que s'hi exposa i la seva temàtica es mostren uns interessos, sensacions o comportament diferents que en un museu d'art, i si les persones que hi assisteixen són molt diferents segons els llocs. Hem fet fotos a les icones de normatives per veure com eren a cada museu en funció de les seves qualitats.

Per altra banda, per extreure la informació necessària hem hagut d'actuar com a persones que ens sentíssim identificades en allò que anàvem a veure, hem parlat amb visitants del museu i hem comentat diferents quadres com si nosaltres hi entenguéssim molt, per veure quina era la seva reacció i si canviaven d'opinió. Cal dir que no ha sigut gens fàcil perquè la gent vol estar tranquil·la mirant els quadres que a ell li interessa i se senten incòmodes quan algú els hi demana coses sobre el què estan mirant. Un cop al museu també hem

investigat sobre com s'organitzaven les escoles per fer visites als museus observant els seus comportaments i els de les seves professores.

Pel què fa a les galeries vam mirar que fossin bastant diferents entre elles i un cop allà vam demanar als encarregats si podíem fer-los una entrevista. En tots els casos ens van dir que sí sense cap tipus de problema. Cal dir que va ser molt més fàcil i agradable que no pas el tracte amb els treballadors de museus. També hem fet fotos per comparar diferents galeries i com aquestes distribueixen el seu espai, i a partir d'això hem estudiat quina és la manera d'exposar comparat amb els museus.

Com a conflicte hem creat diferents situacions que no fossin normals dins un context com aquest per tal de veure quina era la reacció de la gent, per exemple: parlàvem amb veu més alta del normal, anàvem darrera d'algu quan estava mirant una obra com si el perseguíssim, ens fixàvem molt en un quadre per tal de veure si l'altre gent s'hi fixava pel fet que nosaltres hi mostréssim tant interès...

Història introductiva dels museus

La “Real Acadèmia Española” ens dóna varis significats del terme museu:

- 1.Lloc on es guarden col·leccions d'objectes artístics, científics o d'un altre tipus i, en general de valor cultural, convenientment col·locats per a que siguin examinats.*
- 2.Institució, sense objectius de lucre, oberta al públic, la qual té com a finalitat una adquisició, conservació, estudi i exposició dels objectes que millor il·lustren les activitats de l'home, o culturalment importants per al desenvolupament dels coneixements humans.*
- 3.Lloc on s'exhibeixen objectes o curiositats que poden atraure l'interès públic, amb fins turístics.*
- 4.Edificis o llocs destinats a l'estudi de les ciències, lletres humanistes i arts lliberals.*

La paraula “museu ”prové del grec “Museion” que era un espècie de temple i santuari de les Muses, els déus de les arts. No sols això, a part de ser santuari també era un lloc per intel·lectuals. En un principi consistien en col·leccions d'objectes que es consideraven de valor, que eren guardats a temples i s'obrien al públic de tan en tan per tal que les observessin.

A l'edat mitjana es va dur a terme una recopilació de tresors de les esglésies (com ara manuscrits o altres obres), que normalment no es deixaven a la vista del públic. Aquests objectes eren considerats tresors i, per tant, molts cops eren motiu de saqueig. A més dels retrats de la burgesia naixent a Europa es van començar a fer retaules i pintures històriques que decoraven els castells com a signe de poder. És a dir, que una obra d'art ja es considerava com un patrimoni i com a símbol de luxe, ja que només estava a l'abast dels més rics. A mitjans del segle XVI fins al segle XVIII, amb la multiplicació de les exploracions es van començar a incorporar més col·leccions d'història natural i instruments científics. Totes aquestes col·leccions es van organitzar per tal que la gent més especialitzada en aquests àmbits a finals del segle XVII pogués assistir-hi i, a poc a poc, es va obrir a un públic més ampli que el dels prínceps i erudits.

Durant el Renaixement, especialment a Itàlia, va ser la època on es van reunir els objectes d'art en un mateix espai específic, és a dir, dins una col·lecció d'art. Va ser això

un espècie de primer intent de crear un museu però en una escala més petita i que no era patrimoni d'un Estat.

Va ser a partir de la Il·lustració on es va construir la primera institució pública que recollia i exposava objectes nacionals amb aquesta idea de patrimoni i lluita pel progrés.

A partir del segle XIX els museus s'obren pels estudiants d'art i artistes. D'aquesta manera es comencen a reproduir i imitar les obres per aprendre les tècniques dels grans mestres i artistes clàssics. Durant la segona meitat d'aquest mateix segle hi va haver un nou fenomen: les exposicions universals, les quals van atraure a un gran públic. Els museus també començaven a tenir molt d'èxit en aquella època. La funció de l'exposició universal era mostrar a la resta del món el progrés del país i el seu poder. Això es podria aplicar també als museus ja que són un símbol nacional i, per tant, es recupera la noció que es tenia a l'edat mitjana sobre l'art com signe de poder.

Durant el segle XX els museus van començar a modernitzar-se ja que encara estaven arrelats a les coses més acadèmiques i això no deixava que l'art evolucionés. Per exemple: les obres impressionistes com les del Monet eren exposades (al principi) a llocs que no eren oficials i, per tant, rebia moltes crítiques. A mesura que el temps passava però, les mentalitats s'obrien i necessitaven un canvi, un canvi per aconseguir un art més innovador i trencant. El fet que les guerres mundials afectessin molt psicològicament a la gent, no es volia un art com el d'abans, sinó que obrís unes noves perspectives i crítiques que reflectissin allò que estava passant.

Abans d'aquesta modernització hi havia una sobrecarrega d'obres exposades, i no hi havia cap narració ni una ordenació de les obres amb criteri, simplement s'exposava tot tal i com creien adient. Això comportava que, encara que no es volgués les obres eren repetitives. No hi havia exposicions temàtiques i l'únic que es pretenia era mostrar la riquesa del país i no pas una formació cultural que mostrés l'evolució de l'art i les obres més destacades. Tampoc es buscava un excés d'obres apilades les unes sobre les altres. Tot i que no s'exposés tot el volum d'obres que es tenia en possessió es volia destacar amb a través de la il·luminació cap a aquestes. Això facilitava a l'espectador el que havia de mirar en el museu, ja que l'organització que hi havia anteriorment creava molta

confusió. D'aquesta manera el museu es converteix un espai més fàcil de comprendre per tot el públic i desapareix poc a poc la idea del museu com un lloc per la gent rica o erudita. Això s'ha conservat avui dia tant en els museus com a les galeries, ja que les obres d'abans eren tresors de les d'esglésies i dels temples. D'aquesta manera es conserva la mateixa noció d'objecte sagrat i de valor que s'atribuïa en aquestes.

A partir d'aquesta nova organització de l'espai del museu, poc a poc es converteix en una part i un fet molt important. De fet es creen els termes de museologia i museografia que, en part, es defineixen com l'organització de l'espai en un museu. Es crea un nou concepte de museu que no només exposa els tresors que té cada nació sinó que té una finalitat per atreure més al públic de totes les edats amb una finalitat educativa.

A partir del 1975, quan el mercat de l'art comença a accelerar, una impressionant sèrie d'edificis, ampliacions i reformes que afecten al món dels museus i a les ciutats i pobles, comporta una mobilització d'aquells arquitectes més famosos per reestructurar les urbanitzacions. Aquest nou desenvolupament dels museus permet oferir la major flexibilitat per tal d'exhibir obres que estan fora del país, en les anomenades "exposicions temporals", així com també la circulació d'obres del mateix país s'agrupen en les "exposicions permanents".

Aquesta dècada va marcar també el desig de renovar els edificis antics per convertir-los en museus i rehabilitar els que existien des del segle XIX, adaptant-los en els nous canvis espacials i organitzatius que es demanava de cara al segle XX.

Aquests museus, ja siguin moderns o postmoderns, es transformen en autèntics centres culturals. A més dels espais d'exposició, permanents o temporals, acollirà diverses instal·lacions: centres de recerca, de documentació, de restauració obres, de vegades biblioteques públiques, auditoris, sales d'audiovisuals, tallers educatius, serveis d'oficina, llibreries, botigues, cafeteries, restaurants, grans àrees de recepció i d'informació i orientació pel visitant.

L'objectiu d'aquestes instal·lacions és atraure més visitants. És una manera que la gent se senti més còmoda a l'hora d'entrar en un museu ja que no està obligat a veure l'exposició, sinó que es converteix com en un centre d'oci i d'informació on es pot investigar i, al

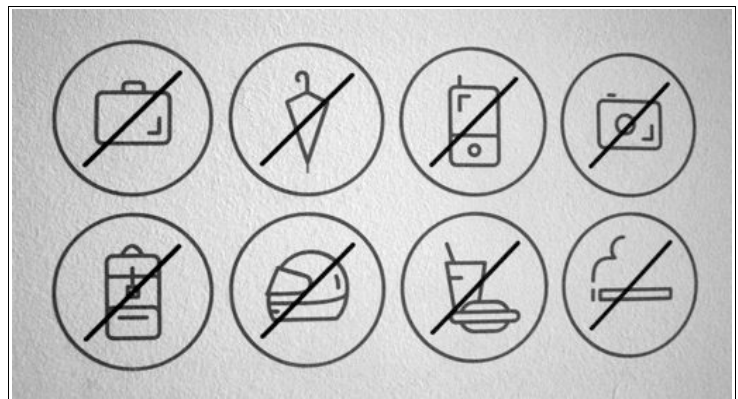
mateix temps, veure obres d'art. Aquests grans projectes estan transformant la visió "clàssica" del museu, donant-li una forma "moderna" pel fet que són més grans i acollidors. Ho demostra l'augment constant de visitants que té com a conseqüència que es comenci a parlar del museus com una indústria i un negoci. Es fa publicitat per atraure a la gent i així fer del museu un lloc on tothom pugui entrar i sigui benvingut; es podria parlar d'un medi de comunicació de masses.

Per finalitzar es podria dir que el museu té tres funcions essencials: recopilar, preservar i exhibir. La gestió del patrimoni cultural té com a objectiu, en primer lloc, col·leccionar. En aquest sentit el col·lector intenta obtenir de les obres ser lo millor considerades possible. En segon lloc pretenen conservar les obres com a part del patrimoni. No s'ha d'oblidar però que el museu també és un lloc on s'exposen el que abans estava considerat com un objecte sagrat i ple de tresors. Tot i que ara s'ha anat massificant la gent en els museus no tothom entén el que està veient, sinó que es visita els museus com una obligació cultural que permet dir que s'ha estat a X museu i que s'ha vist X obra. En resum, podríem dir fredament que encara es preserva el museu com un lloc per uns pocs elegits que entenen del tema.

Normativa

Quan anem a un museu tots sabem perfectament com ens hem de comportar i ho apliquem quan fem les visites ja de manera inconscient.

Aquestes normes les podem trobar en tot museu abans d'entrar en una sala d'exposició, o dins la mateixa, i són representades mitjançant icones visuals per tal de donar una informació universal clara i directe.

Icones de la normativa del Caixaforum

*"Les obres d'art d'aquesta sala són especialment fràgils. En conseqüència, els vigilants del museu han d'assegurar-se que els nens petits donen la mà a un adult en tot moment. Agraïm als pares i als tutors la seva col·laboració."

*"Només paraigües de Caixaforum"
Paperera de Caixaforum*

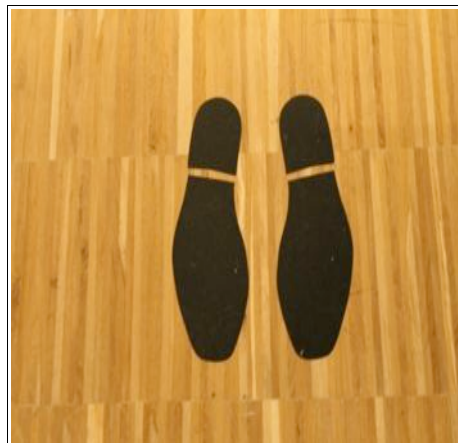
Icones de normativa de la sala permanent del Museu Picasso

Icones disciplinaries del MNAC

Icones disciplinaries del CCB

*Icona del CCB que indica com s'ha de col·locar
l'expectador per veure bé la obra*

Podem veure com la majoria de les icones són totes molt semblants en quan a disseny i, ja sigui a museus d'art com de qualsevol altre àmbit demanen que es respectin les mateixes normes. Passem a veure quines són les generals que es troben en tot museu (Marcades amb negreta):

Normes de comportament en un museu de ciències (Museu de les Ciències Naturals de la Salle, Medellín):

- 1. Fumar a l'interior dels museus.**
- 2. Ingerir aliments o begudes.**
- 3. Fer fotografies amb flaix a les sales d'exposició permanent i temporal.**

4. Anar al museu amb reactius químics que puguin posar en perill les col·leccions.
5. **Anar al museu sota l'acció de substàncies al·lucinògenes i/o begudes alcohòliques.**
6. **Tocar les vitrines i els exemplars amb les mans.**
7. Escriure sobre les vitrines de l'exposició.
8. Retirar els exemplars de la zona d'exposició permanent.
9. **Transitar corrent a les sales d'exposició.**
10. Entrar amb paquets, maletes. Sí que poden entrar mulettes i/o bastons.
11. **Entrar amb mascotes o altres animals** que puguin contaminar els artefactes exposats a les sales del Museu, excepte gossos de guia per cecs.
12. Entrar amb flors vives o qualsevol planta.
13. Usar perfums o splash pel cos.
14. Tirar deixalles dins o fora les instal·lacions del Museu.
15. En cas de portar cotxet, mantenir-lo a una distància de seguretat mínima, respecte les peces de l'exposició.
16. **Parlar en veu baixa**, utilitzar un to normal per no molestar als visitants i contribuir amb un ambient de tranquil·litat en les diferents sales.

Font: <http://notocarpofavor.wordpress.com>

Normes de comportament en un museu d'art (Museu d'Art de Catalunya)

Durant la visita al Museu Nacional d'Art de Catalunya (en endavant MNAC) és obligatori respectar les normes establertes en aquest document, aprovat per la Comissió Delegada del Museu, en data 13 de maig de 2010.

- Accedir a les instal·lacions del MNAC implica l'acceptació d'aquestes normes.
- El visitant haurà de mantenir l'ordre i evitar, en qualsevol moment, produir perill o malestar, dificultar el normal desenvolupament de les activitats o deteriorar les instal·lacions dels espais públics del MNAC, i té el deure de vetllar per les obres d'art i pel Museu, ja que és patrimoni de tothom.
- El MNAC pot exercir el dret d'admissió si el visitant incompleix les normes establertes en el moment d'accedir a les instal·lacions o quan es trobi ja fent la visita.
- No es pot accedir a espais, àrees o dependències del Museu reservats i degudament senyalitzats amb cartells i/o catenàries.

-El públic està sotmès a un control de bosses, paquets, equipatges, efectes personals i a videovigilància. En cas de detecció d'un objecte prohibit, pot ser denegat l'accés.

-L'accés a les col·leccions no és lliure i cal adquirir el bitllet d'entrada, segons les tarifes vigents aprovades pel Patronat del Museu.

-El Museu es reserva el dret de modificar aquestes condicions d'accés.

Les persones

1.- Els visitants del MNAC.

2.- Tota persona o grup autoritzat a utilitzar certs espais del Museu per a reunions, recepcions, conferències, concerts, espectacles o cerimònies diverses.

3.- Tota persona aliena al Museu, present a l'establiment, encara que sigui per raons professionals.

En tot moment, els visitants estan obligats a avenir-se a les indicacions del personal d'atenció al públic, del personal de seguretat, així com del personal del Museu degudament acreditat. Qualsevol excepció a aquesta normativa ha d'estar autoritzada pel Museu, amb les fórmules que siguin pertinents en cada cas.

Protecció de persones, béns, obres i edifici

-Per tal de facilitar la protecció de les persones, els béns, les obres d'art i l'edifici i no alterar el bon transcurs de la visita al Museu, és obligatori respectar les següents normes de convivència.

-La col·laboració de tots és molt valuosa per ajudar a protegir les obres d'art per a les generacions futures.

El que no es pot fer abans d'entrar:

-Accedir descalç, completament o parcialment nu (a excepció de les activitats específiques que organitzi el MNAC).

-Accedir sota els efectes de l'alcohol o qualsevol tipus d'estupefaent.

-Introduir bicicletes, monopatins o patins.

-Accedir amb animals (excepte gossos d'acompanyament).

-Portar armes de qualsevol mena o objectes que puguin fer-se servir com a tal (excepte en els casos establerts).

Dins l'edifici:

-Menjar i/o beure en espais no habilitats al respecte.

-Fumar. El museu és un espai sense fum.

-Córrer.

-Produir sorolls innecessaris (utilitzar aparells de ràdio i altres aparells elèctrics) o **comportar-se de manera que es pugui molestar altres visitants.**

-Enfilar-se o recolzar-se a les parets i estirar-se a terra o seure a les escales impeding el pas.

-Fer fotografies amb flaix (o focus) i/o trípode a les zones públiques del Museu, incloses les sales de les col·leccions.

-Fer fotografies on hi hagi una prohibició específica, per exemple, a la Sala Picasso.

-Tocar les obres d'art, els seus suports, les vitrines i la retolació informativa.

-Introduir bosses de més de 35 x 35 x 25 cm. En cas de ser permesa l'entrada d'una motxilla, cal portar-la al davant.

-Portar abrics, gavardines o roba, en general de grans dimensions.

-Introduir paraigües, objectes amb punxa o perillosos que puguin danyar les obres d'art.

-Dibuixar amb qualsevol tècnica excepte amb llapis, però sempre a dos metres de distància de les obres. Per emprar altres sistemes de dibuix o pintura, cal demanar l'autorització expressa.

-Per accedir a les sales com a copista, cal demanar l'autorització expressa al departament corresponent.

-Enfilar-se sobre objectes, suports i vitrines.

-Assenyalar amb objectes (tríptics, llapis, etc.) o amb el dit a prop de les obres d'art.

-Apropar-se a les obres d'art a una distància menor als 60 cm.

-Deixar els infants sense control. S'ha de mantenir el control dels menors en tot moment donant-los la mà. Es recomana no portar els infants a coll per evitar possibles accidents sobre les persones o les obres d'art. El Museu disposa de cotxets per a infants.

Font: <http://www.mnac.cat/index.jsp?lan=001>

Aquestes normes són les que ha de complir tothom. Ara bé, també hi ha unes normes específiques que expliquen als professors com s'han de comportar els seus alumnes als museus, ja que sí que moltes vegades són els grups escolars els que porten més problemes, però precisament si això passa no és perquè el professor no sàpiga les normes, sinó que de normal ja no les compleixen. El que pretenen però és que no tinguin cap excusa per poder dir que no han estat avisats, ja que si ens hi fixem demanen exactament el mateix:

Normes de comportament per les visites escolars en un museu

Els estudiants han de:

1. Acatar las normes bàsiques de conducta en un Museu.
  2. Observar les normes mínimes de cortesia.
  3. Respectar i valorar el treball de les persones que treballen al museu.
  4. Escoltar en perfecte silenci les explicacions
  5. Romandre amb el grup designat o amb els grups petits si s'ha planejat així.
  6. Caminar, no córrer.
  7. Parlar en veu baixa.
  8. Abstenir-se de menjar dins el museu.
  9. Evitar tocar les vitrines o objectes que s'exhibeixen.
  10. Deixar les maletes, paquets, càmeres fotogràfiques, etc. en la recepció del Museu.
- Evitar els mals entesos, en cas de presentar-se algun dubte, consultar-la amb els guies o el personal administratiu del museu.

Fonts: <http://notocarporfavor.wordpress.com> i <http://www.eduteka.org/VisitaMuseo.php>

Com s'ha esmentat en l'apartat anterior, les obres d'un museu son considerades molts cops un tresor, i això fa que els hi donem un "valor sagrat", com també passa a l'Església. Des d'un principi doncs s'atribueix el mateix valor a les obres d'art d'un museu que allò que caracteritza les esglésies. És per això que el comportament de les persones a dins d'un museu o d'una galeria es determinat i, és per això també que s'han acordar moltíssimes normes que cal complir. Pràcticament totes, i les que coneixem més tots, són prohibicions; està prohibit tocar i només podem mirar. Aquestes institucions ens obliguen a presentar una actitud pròpia semblant a la que presentem dins les esglésies o institucions religioses; el valor del culte propi de l'església està actualment traspasat als museus. No és d'estranyar, ja que gran part dels historiadors de l'art consideren a moltes obres

religioses com a transcendentals per tal d'entendre l'evolució del art. Des dels seus inicis doncs l'Església és el model a seguir per la creació de les normatives dels museus, i aquestes han estat adoptades de la mateixa manera que ho ha estat el comportament, en aquest cas mostrant el valor de respecte cap a Déu, que ha anat adoptant la gent allà dins al llarg dels anys. Podem veure doncs com el principi de normatives és el mateix que el que hi ha (o si més no, hi havia) a les esglésies, encara que molt menys estricte:

1. Prohibit menjar xiclets, menjar i beure

2. Vestir-se decorosament. Evitar escots i vestits provocatius; evitar texans, pantalons estrets, shorts, camisetes...

3. Mantenir el telèfon (mòbil) apagat. Mai utilitzar-lo a l'església.

4. Persignar amb aigua beneïda a l'entrar. Ens recorda el nostre baptisme i borra als pecats venials

5. Fer genuflexió davant el sagrat (tocar el terra amb el genoll dret)

6. Guardar silenci per respecte, per facilitar el reconeixement i la oració. Evitar converses i qualsevol distracció.

Fotografies extretes del blog <http://notocarporfavor.wordpress.com>

Podem adonar-nos d'aquest fet mitjançant la comparació d'aquestes dues fotos: en la primera hi ha unes normatives d'un Museu de l'any 1918, i a la segona podem veure les icones disciplinars de dins una església. Ara bé, si no fos perquè en la primera a la part superior posa "Museu" i en la segona podem intuir que l'estructura de fons és una

església i que també hi ha penjada una imatge de la mare de Déu, seria més normal que intercanviéssim els papers. Segurament diríem que la primera fa referència a una església mentre que la segona a un museu.

A part de tenir en compte que les normes han sigut adaptades a partir dels principis de l'església, cal que tinguem en compte també que han anat evolucionant amb el pas del temps i en funció també del context on els museus es troben i els hàbits i costums de la seva societat. Per exemple: en aquesta mateixa foto podem veure que eren molt poques les normes que hi havia en un museu, ja que en aquesta època no existien ni la meitat dels objectes que tenim actualment i, també cal dir-ho, els que han portat més problemàtiques a l'hora d'entrar a aquests llocs, com per exemple els mòbils o les càmeres fotogràfiques. Per tant, amb els anys han sigut moltes les normes que s'han hagut de crear i segurament, totes aquestes les han configurat les persones, és a dir, que si s'han adoptat ha sigut a partir de les incidències que hi havia als museus.

Comportaments i incidències en museus i galeries

Com a conseqüència de les normatives que acabem de veure es pot concloure que és només en funció d'aquests el fet que quan anem a un museu actuem d'una determinada manera: Inconscientment a mesura que hem anat anant a museus les hem anat adoptant i

això ja portat a que se'ns hagin inculcat uns hàbits que hem cregut necessaris en cada moment que hem d'entrar en un espai com aquest. Això fa que també les icones disciplinars que veiem abans estiguin molt assumides i que, per tant, quan quan hi ha un avís que informa sobre alguna cosa diferent, com per exemple algun fet de la mateixa exposició mateixa, com un cas del MACBA on feien treure les sabates als visitants abans d'entrar, per la gent passa desapercbut i si no és perquè veuen algú altre que ho està fent o mirant amb atenció no s'hi fixen.

Avis, MACBA "Si us plau, descalceu-vos abans d'entrar"

Per exemple: tothom sap que com a normativa general no es poden tocar les obres, no es pot cridar, ni menjar... els visitant no es paren a pensar si fan aquestes accions o no, perquè és tant gran l'exigència de complir les normes que ens obliga a respectar-les des del primer moment en què entrem en un museu.

Aquesta primera vegada segurament serà perquè hi hem anat amb un grup escolar quan érem **infants** i, per tant, encara no sabem ben bé com ens hem de comportar allà dins perquè no acabem de ser conscients de la importància que representa que té el que hi ha allà dins. Cal destacar les visites escolars en els museus ja que són molt més vigilades que les persones que hi van amb grups reduïts. El fet que els nens vagin amb companys de l'escola i amb professors, encara que en moltes ocasions els hagin avisat abans de com s'havien de comportar, creuen que poden fer el que volen perquè pel fet d'estar fent una activitat escolar es comporten com si estiguessin a l'escola o s'ho prenen com una excursió on van a jugar. La majoria de les visites escolars són guiades per persones professionals, les quals se solen trobar en tots aquests casos davant de diversos conflictes: han d'evitar molts cops que els nens toquin els quadres, han d'avisar que no cridin perquè hi ha altre gent que està a la sala, que no poden córrer; els fan assentar a

terra perquè estiguin més quiets i escoltin, fins que arriba un punt en què es cansen i comencen a voltar pel seu compte... i molts altres comportaments que un cop adolescents tenim completament assumits. Segurament per tal de no tenir-los tanta estona entretinguts davant les obres el que fan és organitzar diferents tallers sobre allò que els han estat explicant on puguin realment fer el que vulguin. El fet que els nens es comportin així en visites escolars fa que encara que no vagin amb l'escola els vigilants tinguin tendència a estar-los a sobre i controlar-los, i encara que moltes vegades quan van amb pares es comportin de manera diferent, continuen sent els que se'ls vigila més. És per això que també inclouen pràctiques didàctiques en una sala de la mateixa exposició, és una bona excusa perquè sembli que estan aprenent coses sobre el que tracta l'exposició quan en realitat el que fan és tenir-los entretinguts per tal de no haver-los de vigilar. Un clar exemple d'aquest recurs el podem trobar a l'exposició del CaixaForum "Piranèsi", on en una sala hi ha un seguit de dibuixos referents als gravats del mateix Piranèsi i unes normes que expliquen en mode imperatiu què s'ha de fer:

1. Dins dels calaixos superiors trobareu diferents elements arquitectònics on apareixen els gravats de les Presons de Piranèsi.

2. Escolliu-ne un; una escala, un pont, una passarel·la... Damunt els cercles de llum, calqueu la figura al centre d'un full blanc. (Fins i tot donen aquí suggerències de com pots dur-ho a terme): Podeu modificar-la o proposar-ne de diferents. Inspireu-vos en l'obra de Piranesi.

3. Poseu el dibuix mirant cap a baix dins el cubicle de projecció. Moveu-lo fins que enllaci amb algun element arquitectònic de la paret. Haureu ajudat a completar el laberint!.

Fotografia d'una exposició infantil del Caixaforum

El fet que això es trobi en un context que no és l'habitual fa que, a part, també atragui l'atenció de la gent i que els faci gràcia participar-hi, per molt absurd que en realitat sigui.

Pel què fa als **adolescents**, en canvi, saben perfectament com s'han de comportar, però la majoria d'ells no els crida l'atenció el fet d'estar en un museu segurament també, com passa amb els més petits, pel fet que es tracti d'un visita escolar. Nosaltres ho hem pogut

comprovar en un cas del CaixaForum en què un grup de nois i noies de no menys de setze anys havien de buscar els quadres que els havien posat en un mapa, com si fos una gimcana, i ells el que feien era fixar-se en el lloc on estava i un cop l'havien trobat, sense mostrar el més mínim interès, anaven a buscar-ne un altre i així durant tota l'estona que van estar a l'exposició. El seu comportament doncs potser és l'adequat, però no la seva actitud en quant a l'interès.

Un interès que, en canvi, sí que podem veure clarament en la gent **adulta**, inclús moltes vegades de manera sobrenatural. Pel fet d'estar en un museu, és a dir, un lloc on es creu que tot el que hi ha té una gran importància, i també per aquelles normes que explicàvem que teníem tant assumides, és la conseqüència de com la majoria dels visitants actuen a partir d'unes mateixes actituds i fan els mateixos gestos quan miren cada una de les obres: les mans agafades al darrera l'esquena o creuades per tal de no tocar el quadre, situats en una distància de no més de 60 cm davant de l'obra, per fixar-se en els detalls inclinen només la part superior del cos o tan sols apropen el cap, caminen a poc a poc, parlen amb veu baixa, si no entenen allò que tenen al davant fan veure que ho entenen i ho admiren només pel fet que té valor i així no ser considerats uns incultes. * *Fotografies explícites a l'annexe*

Cal destacar no només el comportament que tenen les persones en el museu, sinó el que tenen els vigilants amb aquestes persones, cosa que també pot influir en la manera com les persones actuen:

Pel què fa a les galeries no hi ha un vigilant concret sinó que és la mateixa persona que s'encarrega d'administrar-la. En general aquests tendeixen a establir un diàleg molt més tancat i directe amb les persones que hi accedeixen, ja que normalment són persones que estan involucrades en el cercle artístic i el seu comportament és molt diferent, es podria dir fins i tot que més correcte perquè no pretenen aprendre ni van allà a passar l'estona, que sí que és el que passa amb els qui van als museus (o si més no el que simulen), sinó que tenen la intenció de comprar. Els visitants d'aquestes doncs són molt modestos i no forcen la seva actitud, però sí que tenen més criteri a l'hora de jutjar una obra, així com també la relació amb el seu preu, i poden no entendre la complexitat que hi ha darrera cada obra. Això no passa en un museu on la gent s'acosta a les obres com una obra d'art inqüestionable. De fet el que pretenen la majoria dels visitants d'un museu, destacant-ne

els turistes, és només aconseguir poder dir que l'han visitat i tenir la confiança de poder dir que hi han estat, per això es fan fotos dins i fora el museu. La gent no va a entendre l'art sinó el que mou gairebé totes les visites és el fet de "col·leccionar": volen que la visita sigui lo suficientment intensa per dir que l'han tingut, però a la vegada amb el mínim esforç i lo mínim necessari, només per tenir-ne l'experiència. Els encarregats de les galeries es veuen obligats a comportar-se de la millor manera per tal que el client se senti a gust i agafi la màxima confiança, cosa que moltes vegades no passa amb els vigilants dels museus, ja que són persones que no hi entenen sobre el què es mostra i només hi són per controlar-nos i, per tant, la gent se sent incòmode davant d'això i prefereixen que no hi siguin. És aquesta tensió és el que fa que moltes vegades ens sentim atrets per fer actes que no ens són permesos. D'aquí a que hi hagi una gran quantitat d'incidències cada dia en els museus, les quals són explicades pels mateixos vigilants, i totalment confidencials.

Aquestes **incidències** cal dir que es donen tant a galeries com a museus, però amb situacions molt diferents. En les galeries no n'hi ha tantes perquè la gent no té aquest afany per tocar els quadres, ja que no estan tant controlats i la majoria de les obres no són conegudes. Sí que ha passat que en algun cas s'han intentat robar quadres d'artistes més coneguts, però en general no té punt de comparació amb les incidències dels museus.

La majoria d'aquests incidències són: marques de ditades i de pintades en els quadres, xiclets enganxats a les obres, robatoris d'objectes de les obres, escopits, obres que s'han trencat involuntàriament. És molt curiós com les expliquen: fan referència a les persones amb paraules com "Una persona d'aspecte i comportament estrany", "un grup de xavals"; utilitzen verbs impersonals com "cau una peça", "es truca a la policia", "s'expulsa".

A través de les entrevistes ens han explicat anècdotes de diferents incidències, com és el cas d'Antonio Ortega: "Jo una vegada em vaig trobar que un cop en comptes de posar un passe de diapositives convencional, el que van fer es digitalitzar les diapositives i mostrar-ho amb un passe virtual de diapositives que es amb una càmera de vídeo i un ordinador i vam haver de posar un programa que fa que no es pugui manipular perquè una el què va fer és anar amb el seu *pen drive* i treure les imatges de l'exposició." Una altra anècdota més personal: "Jo respecte a lo de no tocar, hi havia un llibre de Dora Garcia que posava

Steel me, roba'm, i n'hi havia molt allà posats i jo vaig pensar que la gent s'estava tallant innecessàriament perquè l'artista el que volia era que ho prenguessis, jo ho vaig prendre i va sortir la galerista a buscar-me perquè ho tornés. La meva sensació era que a vegades la gent li dóna una Àurea que fins i tot quan et conviden a que ho agafis et talles.”

ENQUESTES

Si bé és necessari conèixer el terreny on es troba el nostre treball, també ens és imprescindible conèixer l'opinió global de la gent. Per això hem realitzat unes enquestes on es formulen les següents preguntes:

- Vas a museus o galeries d'art almenys un cop a l'any?**
- Coneixes les normatives pròpies dels museus?**
- Consideres que tot el que hi ha en un museu és art?**
- Creus que hi ha obres sobrevalorades pel fet d'estar en un museu?**
- T'incomoda entrar en una galeria d'art? Perquè?**
- Creus que entens l'art contemporani que ofereix museus com el MACBA?**
- Creus que l'art clàssic té més valor que l'actual art contemporani?**
- Consideres que entens millor el art clàssic que l'art contemporani?**
- Creus que la teva actitud davant d'un museu és diferent depenent de si aquest es tracta d'art o no? (per exemple, el Museu de la Ciència)**

Les enquestes han sigut realitzades de forma anònima i dividint-les segons edats; han respòs entre 50 i 100 persones en cada enquesta dividida entre; 13-19 anys, 20-29 anys, 30-44 anys i 44 anys o més. Per a veure els gràfics i resultats de cada enquesta mirar a l'annex, pàg. 48-59 Les preguntes formulades en aquesta enquesta tenen com a intenció que la persona a la qual es fa l'enquesta respongui instintivament, sense conèixer els propòsits d'aquesta, per tal de veure la reacció global.

La majoria de les persones enquestades ha respòs que visita museus i galeries almenys un cop a l'any, en el cas de les persones menors de 20 anys i les majors de 45 anys, superen el 90% dels enquestats que visiten institucions com aquestes almenys un cop a l'any, en canvi, podríem dir que l'interès per visitar museus disminueix a partir dels 20 anys, probablement perquè és comú visitar museus amb l'escola o l'institut.

En el cas de les normatives ens trobem que les tres possibles respostes (Sí, No i No n'estic segur) equivalen els percentatges amb bastant exactitud. Probablement ningú es llegeixi les normes d'un museu abans d'entrar-hi, o és algú que no s'ho hagi preguntat mai. Tanmateix els museus ofereixen tots unes normes molt rigoroses i disciplinaries que

es compleixen, sense que faci falta conèixer-les; com si es tractés d'un fenomen propi de l'educació de cada individu, o que el propi espai es compongui d'uns factors, com són l'organització de les obres i els vigilants dels museus, que fan que hom se senti pressionat per tal d'adoptar una actitud concreta quan hi entra.

Curiosament, la majoria dels enquestats ha afirmat que considera que tot el que hi ha en un museu no és art, o que no n'està segur. Tal afirmació és un fet molt rellevant ja que posa en qüestió l'autorització que ha tingut el museu històricament davant la decisió del que s'exposa i el que no i, per tant, el que es considera una obra d'art o no. Aquesta pregunta era molt global i al mateix temps tenia una resposta concreta, fet que ens fa obviar que cada cop més la gent qüestiona si quelcom és art o no segons el seu propi criteri. Com a conseqüència d'aquesta pregunta, a la següent pregunta "Creus hi han obres que estan sobrevalorades pel fet d'estar en un museu?", pràcticament el 90% dels enquestats ha respòs que sí. Aquest fet ens afirma que les persones no tan sols qüestionen les obres en si sinó que qüestionen la rellevància d'un museu, és a dir, probablement les institucions com els museus estan, cada cop més, perdent una credibilitat. Si més no, aquesta credibilitat i autorització davant les seves exposicions ha sigut creada per les mateixes institucions i pel concepte de museu. Aquest fet ens fa afirmar que el concepte de museu està decaient: el museu ja no representa una autorització davant del públic, sinó que és el propi públic qui decideix què és art i què no, i que, per tant, a l'hora d'anar a un museu ja té en compte que es trobarà amb obres sobrevalorades pel fet de trobar-se en el terreny on es troben. Tanmateix, aquest fet no treu que l'home, al entrar un museu, es comporti d'una manera diferent, perquè per molt que consideri que pot seguir el seu propi criteri per tal de jutjar o opinar davant d'una obra, seguirà tenint un respecte. Aquest respecte però, no recaurà davant l'obra exposada, sinó davant de la pròpia institució, és a dir, podem afirmar que les persones adquirim una actitud i un comportament dins d'un context, no dintre del que hi hagi en aquest.

El fet de la pèrdua de credibilitat de les obres exposades en museus també té un caire actual, ja que actualment institucions com museus i galeries no són els únics espais on s'hi exposa art, sinó que existeixen milers d'espais virtuals on s'exposa art d'una manera gratuïta, on el visitant de la pàgina web pot observar les obres sense sentir-se pressionat, i amb total llibertat de jutjar allò publicat. Existeixen blocs que difonen imatges mitjançant

xarxes socials, pàgines webs, etc. En aquests espais l'obra té un caire totalment lliure i fins i tot ens trobem amb un gran nombre d'obres anònimes, fet que ens fa valorar l'obra sense que depenguem d'un context institucional físic i sense pensar en el "nom" de l'obra. És a dir, pot ser que una obra estigui ben valorada perquè es tracti d'un autor reconegut, en aquest cas es tracta d'un art lliure que comporta a l'espectador una llibertat total a l'hora de deprecia-la o de valorar-la. Aquesta llibertat que es dona actualment fa que l'home, tenint l'oportunitat d'haver vist tantes imatges i tantes obres (tenint en compte que estem parlant d'una generació de caire visual, és a dir, que gran part del seu coneixement es basa en imatges) se senti amb prou criteri per a jutjar-les, estiguin on estiguin.

D'altra banda, hem pogut afirmar que una persona no se sent pressionada al entrar en una galeria d'art pel fet que no hi entengui o per altres motius. Tanmateix, és obvi que una galeria d'art no pot comparar el nombre de visites rebudes amb les d'un museu, probablement sigui pel que afirmem a l'apartat de "Galeries i museus", i és que el museu ens ofereix una exposició de caire públic i global i, en canvi, una galeria té una oferta al públic molt més concreta. Per tant, les persones no ens sentim pressionades a l'hora d'entrar en una galeria pels nostres coneixements, sinó perquè si anem a visitar una galeria és perquè tenim una intenció prèvia a fer-ho.

La cinquena pregunta "Creus que entens l'art contemporani de museus com ara el MACBA?", ens obra un ventall de possibles interpretacions. I és que en tots els casos les tres opcions tenen un percentatge semblant de respostes (Sí, No, No n'estic segur). La majoria de gent enquestada, prové de Barcelona, i parlant d'aquesta ciutat, el MACBA és una institució de caire icònic per a la ciutat, és a dir, la majoria de gent el coneix i sap quin tipus d'art exposa; l'art contemporani. Podem veure per part dels enquestats un rebuig clar cap a l'art contemporani, és algu que no ha estudiat, no té present durant la història, així que dependrà del seu gust si l'accepta o no l'accepta, i dels seus coneixements artístics, si l'entén o no. Tanmateix, a la següent pregunta ens trobem que l'art contemporani no està mal considerat, ja que la majoria de gent no considera l'art clàssic millor que el contemporani, així doncs, la persona no deprecia l'art contemporani, simplement se sent lliure de dir que no l'entén o que no li agrada.

En la penúltima pregunta "Consideres que entens millor l'art clàssic que l'art

contemporani?", ens trobem en percentatges totalment diferents segons de quin marge d'edat és l'enquestat. Més de la meitat de persones menors de 20 anys consideren que entenen millor l'art clàssic que el contemporani. Probablement sigui perquè si la persona no és troba dins d'un cercle artístic coneix més l'art clàssic, ja que l'art que forma part de l'antiguitat forma part dels estudis com la ESO i el Batxillerat relacionada amb l'assignatura d'història, aquesta bàsica en els dos estudis. D'altra banda, l'art clàssic és l'art que hom té més vist, sigui en documentals o en pel·lícules, i per tant, l'art del qual més informació ha rebut durant la seva vida.

A partir dels 20 anys fins als 29 la meitat dels enquestats consideren que entenen més l'art clàssic que l'art contemporani, i l'altre meitat no. Com hem esmentat abans, el fet de l'existència de llocs virtuals on hom pot veure obres artístiques actuals, fa que hi hagi una facilitat més gran per tal d'enriquir-se visualment, i per tant, conforme la persona es fa adulta, compregui més les noves creacions actuals, ja que cada cop s'enriqueix més d'aquestes visualment.

Així doncs, a partir dels 30 anys fins als 44, la majoria dels enquestats responen que no consideren que entenguin millor l'art clàssic que el contemporani. Ens trobem davant d'una franja d'edat oberta cap a les noves tendències i amb interès per comprendre les creacions de les noves generacions. Finalment, les persones enquestades a partir de 45 anys segueixen la mateixa tendència que les persones enquestades entre 20 i 29 anys.

Podem trobar molts factors que puguin interpretar tals respostes, però el que és obvi és que davant de l'art contemporani tendim a tenir un respecte, però cadascú decideix amb el seu propi criteri què considera rellevant i què no. Aquest fet, si més no, ens obvia la llibertat que sent la societat actual per a jutjar l'art o no, i també ens fa obviar que l'art contemporani no es condiciona com a art segons el seu context, sinó segons la persona que l'observa, fet positiu de cara als nous artistes que no hagin estat autoritzats pels museus per tal de ser exposats a tal lloc.

En l'última pregunta, la majoria dels enquestats ha afirmat que es comporta d'una manera diferent depenent de si un museu exposa obres d'art o no. El valor expositiu i formatiu dels museus ens fa obviar que, depèn de la disciplina en la qual es basi un museu,

l'exposició es relacionarà amb l'espectador d'una manera o d'una altra. En el cas dels museus artístics l'única interacció que té l'obra exposada amb l'espectador consisteix en que la tercera persona l'observi. És per això que al visitant d'un museu de caire artístic li és obligat seguir una pauta de comportament i actitud comú en tots els museus del mateix caire.

Finalment, cal destacar que la intenció principal de fer l'enquesta i dividint-la segons les edats de les persones corresponents, era per trobar-nos en diferents tipus de respostes i reaccions davant les preguntes realitzades. Tanmateix, en la majoria de preguntes, els enquestats han respòs de forma similar, és a dir, que ens trobem amb percentatges de resposta pràcticament igual. Aquest fet ens fa obviar que l'opinió davant les obres d'art i dels museus, així com l'actitud davant d'aquests, no està condicionada per l'edat, a menys que es tracti de nens menors de 13 anys els quals no coneixen encara una pauta de comportament, o ni tan sols entenen allò que estan veient i, rarament, tenen la intenció de fer-ho. Òbviament no ens ha sigut possible dividir els enquestats amb persones relacionades amb un cercle artístic i d'altres que no, però sí que pensem que és obvi que aquest fet sí que condiciona la resposta en cadascun dels casos.

Museus i galeries

	GALERIES	MUSEUS
Funció	Exposició i venda	Exposició, formació i oci
Obres*	No Autoritzades	Autoritzades
Visitants	Principalment possibles compradors	Implica tot tipus de visitants (tot tipus d'edats, sexes i classes socials)
Treballadors	Del propi espai (de la galeria)	<ul style="list-style-type: none"> •Del propi espai (guies, recepcionistes...) •D'empreses externes (vigilants)
Estratègia d'atracció al públic	Comercial i, en part, expositiva	Educativa, expositiva, d'oci i de turisme
Relació espai-ciutat	Espais comercials de la ciutat	Icones pròpies de la ciutat
Comportament comú dels visitants	<ul style="list-style-type: none"> •Compradors •Lliures de jutjar el producte 	<ul style="list-style-type: none"> •Observadors •No jutgen, observen

*Per obres autoritzades, ens referim a la autorització de institucions com poden ser els museus, que d'alguna manera autoritzen un objecte com una obra d'art. Encara que aquest fet sigui obvi, es un fet molt rellevant per a diferenciar els dos espais expositius.

Existeixen milers de diferències entre les galeries i els museus que centrin les seves exposicions en l'art, tanmateix es basen en el mateix concepte. En els dos casos ens referim a un espai on s'hi exposen obres d'art, i hi ha una sèrie de factors que fan que cada espai tingui un tipus de visitants diferents; amb uns comportaments, unes intencions i uns valors variables.

Les obres exposades en un museu estan autoritzades pel mateix, és a dir, una obra en un

museu no és qüestionable, perquè si està col·locada allà el visitant dona per suposat que és una obra d'art per alguna raó que normalment desconeix. La veritat és que un museu, al contrari que una galeria, marca el cànon de bellesa que es busca pel fet que les obres exposades allà estan acceptades per l'acadèmia. D'aquesta manera aquelles obres reben una oficialitat i un prestigi que les galeries no tenen. Per tant, no són les obres que marquen l'espai sinó l'espai que marca les obres. A les galeries hi ha un preu a cada pintura i, també s'ha de tenir en compte, que són entitats privades. En canvi en un museu no. Per tant hi ha un valor afegit; no es busca vendre com en una galeria sinó que el seu objectiu es basa en culturitzar i educar a la gent. Pel fet que ens venguin una obra d'art i que tingui un preu, aquesta obra passa a ser un producte que pot estar el nostre abast, cosa que no passa en un museu, ja que no podem anar allà i comprar una obra perquè aquestes són patrimoni de l'Estat, deixant a banda que administrativament seria complicat de per si. És a dir que una cosa que només podem veure en un lloc en concret i no ens és a l'abast de poder adquirir-la, se li atribueix molt més valor i passa a ser sobrevalorada. Per altra banda, existeixen molts tipus de museus d'art: uns estan dedicats a un sol artista, com podria ser el museu Picasso, que només exposa obres del mateix artista; altres estan dedicats a un tipus d'art específic, com per exemple art contemporani en el cas del MACBA; o art clàssic com pot ser el Museu Egipci de Londres. Encara que ens trobem davant d'un museu el visitant té més tendència a qüestionar l'art contemporani, ja que és quelcom nou i l'obra encara no ha tingut temps de ser jutjada. El que hom es pregunta habitualment és qui ha de jutjar tal obra, si és una opinió personal de cada espectador o si hi ha gent o institucions (com pot ser un museu) que estan autoritzats per a jutjar les obres. Això comporta a que les obres exposades a les galeries siguin més qüestionables per part del públic. Habitualment a les galeries es troben exposades obres modernes d'artistes actuals, obres que no han estat jutjades més que pels mateixos galeristes, aleshores el visitant se sent autoritzat per a jutjar la obra.

La funció que tenen conjunta els dos espais es la d'exposar, encara que la galeria també pretén vendre les seves obres. Les galeries solen exposar art contemporani creat per artistes actuals, artistes nous. Per una banda, és una bona eina per a aquells artistes que volen donar-se a conèixer, probablement sigui més fàcil que exposin una obra d'un artista nou en una galeria que no pas en un museu; se sol pensar que una obra ha de passar per diverses fases abans d'entrar en un museu. Deixant apart l'autorització que porta un

museu davant d'una obra d'art ens trobem davant d'altres excuses. El museu es defensa darrera una intenció formativa: un visitant a l'hora d'entrar en un museu se sent davant d'una narració, ja que l'espai el convida a entendre l'obra i a respectar-la com a tal. És per això que ens podem trobar amb grups escolars de totes les edats que van a fer visites a museus, en canvi, en una galeria difícilment els trobarem. D'altra banda el visitant no se sent pressionat dins un museu, simplement observa el que hi ha en ell, encara que sí que es pot sentir pressionat a causa dels vigilants. Segons les nostres observacions i les explicacions rebudes amb les entrevistes fetes, ens adonem que en un museu si el visitant no entén l'obra o no li agrada simplement la ignora, en canvi, en una galeria el visitant si no entén la obra la jutja. D'altra banda ens trobem amb el típic cas de "Això també ho puc fer/ho se fer jo" molt més comú en una galeria que no pas en un museu. El museu pretén formar als visitants mitjançant l'exposició, no pretén vendre-s'hi allò que està exposat i, per tant, l'espectador no sent la necessitat de preguntar-se el preu de l'obra, simplement l'observa. En una galeria d'art també és més nou i com que la majoria de la gent té més formació educativa sobre l'art clàssic, no compren l'art d'ara i és per això que el jutgen molt més. Hi ha un qüestionament sobre si una obra és art o no pel simple fet de no estar en un museu i perquè normalment el galerista ha d'explicar l'obra que vol vendre, per tant el públic s'ha d'acostar al galerista per entendre l'obra, cosa que no és molt normal. Per contra, en un museu hi ha un rètol i "se suposa" que el que explica la gent ho ha de comprendre perquè és cultura general, i si no ho comprenen podrien ser considerats com uns ignorants. Per tant, hi ha també una pressió social per que tothom estigui conscienciat i sàpiguen que el què hi ha en un museu és patrimoni de tots i és "imperdonable" que algú ho desconegui.

Existeixen altres factors que fan que un espai sigui més visitat que un altre. Actualment els museus amb nom d'una ciutat s'han convertit en un centre d'oci on podem trobar més gent turista, la qual simplement va a observar. Un exemple clar d'aquest fet és que si hom va de viatge a una ciutat coneguda, ha d'anar a algun museu que sigui popular de tal ciutat, donant més importància a la pròpia visita que no pas a allò que aquest exposa. El museu convida als visitants disfressant-se d'un centre d'oci, per aquest fet ens trobem davant de museus que són més populars que d'altres en quan a les ofertes d'oci que apareixen. Uns dels museus que tenen més visitants a la ciutat de Barcelona són; la Fundació Miró i la Fundació Picasso, els quals en reben molts més que no pas museus com el MACBA.

Deixant apart el tema d'art contemporani i d'art clàssic, aquests museus, apart d'oferir obres d'artistes que en cap cas ni ells ni les seves obres són qüestionables, ja que ja han sigut jutjades per gent professional, tenen en espais amb molta força d'atracció com són el Bar i la Botiga de regals. El públic se sent atret per aquests espais ja que poden passar el dia allà, poden dinar o prendre alguna cosa i després poden comprar un "souvenir" de record del museu, o fins i tot de la pròpia ciutat, ja que de certa manera els museus d'una ciutat formen part de les icones d'aquesta, i en molts casos són objectes clau per a l'atracció dels turistes. Curiosament, podem trobar molts casos en què visitem "museus-icone" d'una ciutat estrangera i, en canvi, no hem visitat els de la nostra pròpia ciutat. Possiblement sigui així perquè ja vivim en aquesta ciutat i, per tant, no ens cal recórrer a cap museu ni dir que hem estat en ell, ja que ja som de la ciutat. En canvi, en una galeria normalment no ens trobem mai amb un bar o una botiga de regals, ja que el museu té un component d'espectacle que la galeria no ha de tenir. A la hora d'entrar en una galeria s'ha de trucar a la porta i moltes vegades sembla que està tancada. Tampoc hi ha rètols explicatius que indiquin on es troben les galeries i com que són un espai molt petit com si fos una botiga o fins i tot una casa normal, no es diferencia dels altres edificis i aparadors.

Segons el públic que vulgui atraure un espai haurà d'oferir uns serveis concrets al client i haurà de seguir unes estratègies en funció d'aquest. En el cas dels museus ens els trobem sempre plens; totes les sales estan il·luminades i plenes d'obres. En canvi, a les galeries se segueix una estratègia més pròpia d'una indústria que no pas la d'una sala expositiva. El tema lumínic forma part de l'estratègia de totes les sales expositives: les persones tenim tendència a seguir la llum i, per tant, un espai que vulgui atraure a la gent haurà d'estar sempre il·luminat. Per tal de destacar aquesta il·luminació ens trobem gairebé sempre davant d'espais on tant les parets com el sostre són totalment blancs, també pel així contrastar amb l'obra i que aquesta cridi més l'atenció. Tan el museu com la galeria són dos espais que sempre estaran il·luminats, a no ser que l'obra requereixi un espai fosc o es tracti d'una projecció, tanmateix, en aquests casos, serà la pròpia obra la que desprengui llum, també per tal d'atraure observadors. L'ús de la llum en cada espai és diferent: en un museu les sales o els racons on hi haurà més il·luminació seran on estiguin col·locades les obres més rellevants d'aquest. D'altra banda, la galeria torna a fer servir l'estratègia pròpia dels comerços; la il·luminació és general. Cal dir que el fet que un museu sigui un espai gegantesc i una galeria sigui petita provoca que davant de tanta

monumentalitat les persones que visitin un museu sentin un major respecte per lo que es conserva allà, que el que hi ha en una galeria. Per tant, l'espai en si també és un factor que fa que una persona valori més o menys una obra d'art.

En els dos casos ens trobem amb sales àmplies i amb una sola obra d'art, aquesta estratègia és fa per tal que el client capti de seguida el valor de l'obra. En un museu l'obra requerirà més espai o menys segons la mida d'aquesta, però no del valor. En canvi, en una galeria ens trobarem obres individuals en espais molt amplis per tal de solemnitzar-la i atorgar-li un preu alt.

Tots els espais oberts al públic necessiten una sèrie de treballadors, tanmateix, es tracta de treballadors totalment diferents que influencien en el comportament dels clients i dels visitants. En el cas dels museus, els treballadors que estan més a prop del públic són els vigilants, de fet el vigilant es un símbol clau que marca el museu; en totes les sales, per molt que estiguin buides, ens trobarem persones que les vigilen. Tot i així els vigilants no provenen del propi museu, sinó que els porten empreses que es dediquen a la seguretat i envien els seus treballadors a diferents espais. Un visitant d'un museu no pot preguntar-li informació de la obra a un vigilant, ja que aquest no necessàriament ha de conèixer el que està exposat, tan sols vetllarà per la seguretat de les obres, de l'espai i, òbviament, de que es compleixin les normatives pròpies d'aquest. En canvi, en una galeria tot aquell qui hi treballa coneix el que està exposat, està preparat per defensar l'obra, explicar-la i demanar-ne un preu. Així doncs ens trobem davant d'una paradoxa, ja que el museu té com a funció formar els visitants però si aquests no van darrera un guia no tenen ningú que els ho expliqui. En canvi, qualsevol persona que entri en una galeria pot preguntar el que vulgui a les persones que hi treballen, ja que seran capaços de donar la informació que busca el visitant. Tot i així, per al client, un galerista és com un venedor d'una botiga i sempre tindrà en compte que aquell que treballa en una galeria té la intenció de vendre-li l'obra; no és un guia sinó que és un comercial. D'aquesta manera l'espectador deixa de banda el concepte d'art per entrar a un espai d'exposició o de venda.

El vigilant del museu és aquell qui defensa la normativa del museu i s'encarrega de que qualsevol que estigui allà la compleixi. Aquest treballador simbolitza normes com el "No Tocar", ningú s'atreviria a tocar una obra davant d'un vigilant. En canvi, les galeries no tenen aquesta autoritat. Tot i que segueixen les mateixes normes, ja que una obra d'art

exposada no es pot tocar, el fet de que el client relacioni l'espai amb una botiga, el fa sentir amb prou autoritat com per tocar l'obra, ja que per a ell és com un producte. Aquesta tendència de les galeries en seguir les característiques pròpies d'un comerç ens fa concloure el per què d'aquests espais, per molt que també tinguin una intenció expositiva i atreguin a possibles compradors, les persones que no tinguin intenció de comprar difícilment hi entraran ja que sense pensar-ho tindran la sensació d'entrar en una botiga. L'espai doncs adopta la mateixa funció que una botiga, com ara la d'un aparador d'una marca de roba cara on podem trobar una sola bossa exposada en tot l'aparador. D'altre banda, podríem posar un exemple comparatiu entre les galeries i les botigues amb productes de preu alt; una persona que no pugui assolir el preu d'un producte d'una marca de roba com pot ser *Channel*, tampoc entrarà a la botiga, ja que per molt que per entrar-hi no estigui obligat a comprar res se sentirà pressionat pels preus dels productes i, probablement, per la gent que l'envolta, ja que els compradors d'aquestes botigues solen tenir una economia alta (sinó no es podrien permetre tals compres), probablement són les persones que no es poden permetre comprar una obra en una galeria (per aquesta raó de que les obres exposades solen tenir un preu molt elevat) i que tampoc formen part d'un cercle d'art, se sentin igual a l'hora d'entrar en una galeria.

Totes aquestes característiques han fet que les dues sales expositives es converteixin en espais dirigits a un públic totalment diferent: en un museu ens trobarem amb tota mena de públic que va a observar, tanmateix en una galeria ens trobarem amb gent vinculada amb el món del art i que, molt probablement, ja sap el que va a veure; té coneixements i hi entén. En les galeries s'hi pot trobar com un "cercle d'artistes" que s'interessen pel què van a veure i per informar-se de les últimes novetats de l'art contemporani. En canvi en un museu s'hi troben majoritàriament turistes que no tenen perquè tenir un gran interès en l'art, poden visitar un museu per acreditar de certa manera que han visitat aquell país. En un museu no es pot crear un vincle entre els visitants perquè es tracte d'un indret creat per les masses. Per tant es pot dir que la "màgia" que abans es trobava en un museu/col·lecció d'art s'ha perdut i s'ha recuperat en un nou espai: les galeries.

Una altra diferència que podem afegir entre galeries i museus és la mobilitat del seu contingut. La majoria de galeries busquen sempre innovar a partir d'exposicions diferents cada "X" temps per marcar tendència i poder adaptar-se al ritme del artistes que innoven

contínuament. La majoria de vegades exposen productes nous i diferents que els anteriors. En canvi en un museu hi ha una exposició permanent que mai canvia i potser una exposició temporal que sí que canvia. En l'exposició temporal hi solen haver obres que ja havien estat exposades en museus a altres països, i que els han fet un préstec. És a dir que no es busca innovació ni buscar obres actuals, sinó que la gent que viu allà pugui gaudir d'altres obres d'art sense necessitat de viatjar a un altre indret.

El museu, entre d'altres coses, té la funció de col·leccionar i conservar les obres d'art. Una galeria, en canvi, no tindria perquè fer-ho, ja que aquesta està en un mercat que busca la circulació de la moneda i, per tant, no exposa les mateixes obres sempre ja que la seva funció és vendre-les. El problema és que al ser un mercat estàtic és difícil i tenen pocs clients (només gent que s'interessa per l'art i que té el capital suficient). En una galeria tampoc es conserven les obres; en primer lloc perquè no cal que es restaurin perquè són noves i, en segon lloc, perquè allà només treballen venedors, no restauradors ni conservadors que puguin encarregar-se de les obres.

Art Contemporani i Art Clàssic

De la mateixa manera que existeixen diferències rellevants entre les galeries i els museus, en l'art clàssic i l'art contemporani també existeix un "jerarquia" en el que el públic té un criteri de valoració diferent.

En primer lloc, l'art clàssic és l'art que hi havia a les esglésies, temples i col·leccions de prínceps. Però tot això s'ha perdut, per tant, si no està considerat com un tresor perd valor amb comparació amb una obra del gòtic. Es podria dir que es perd aquest respecte i, per tant, l'art contemporani necessita que estigui integrat a la societat. Des de sempre quan ens ensenyen història de l'art (sinó tenim especialització) es mostra l'art clàssic que tothom coneix. Això no vol dir que una obra perquè sigui clàssica és millor que una de contemporània. El problema és que a la majoria de museus hi ha art clàssic i per aquesta raó és l'art que es coneix més.

Una altra cosa és el material que s'ha utilitzat en una obra: els materials de l'art clàssic sempre han sigut molt cars (or, pintura feta a mà, pedres precioses...) en canvi en l'art contemporani no és necessari un excés de material car. De fet en una obra amb uns materials molt cars s'inclou el preu d'aquests materials junt amb el concepte que vol donar l'obra. Per exemple: una de les obres més cares del món és del Damien Hirst, i és una calavera amb diamants incrustats. Però també hi ha obres sense un gran cost material com a les "Performance". No es tracta per tant d'il·lustrar un tema com "L'anunciació", sinó que la majoria de vegades l'art contemporani mostra les idees, pensaments i crítiques dels artistes. Es tracta de fer que el espectador reflexioni sobre el que veu en comptes d'apreciar el avanços que hi havia en la tècnica de, per exemple, el dibuix o la utilització dels colors.

En una de les entrevistes que vam fer, la galerista va dir que en més d'una ocasió s'havia trencat una de les obres que s'exposava, però això no era molt important ja que l'obra en si es podia refer. Una altra cosa que fa que la gent no valori tant una obra contemporània és que l'artista encara és viu i pot refer l'obra les vegades que es vulgui.

Damien Hirst, Fort the love of god (2007)

En sempre més o menys el mateix art clàssic hi ha un quadre amb un marc ornamentat, una escultura d'alguna cosa o una persona que es pot reconèixer. Tothom té integrat en la seva mentalitat que això és art i d'aquesta manera l'identifica. El problema de l'art contemporani és que trenca amb aquestes característiques; és a dir, que la gent ja no sap identificar l'art d'ara perquè aquest ja no segueix els paràmetres establerts. No només això sinó que tampoc el comprenen, no saben on comença i on acaba la composició, en definitiva, no saben què és art i què no. No identifiquen cap personatge i potser algunes obres poden arribar a ser ofensives com és el cas de Damien Hirst, el qual té una col·lecció d'obres d'animals tallats per la meitat i conservats amb formol. No saben quina és la intencionalitat de l'artista quan ensenyen un orinal i afirmen que és una obra d'art. Això crea una greu confusió entre l'espectador i, com a conseqüència, un rebuig d'aquest art. Per això l'art contemporani és un art molt més jutjat que el clàssic, perquè fa que la gent es preguntin si això és art o no. Quins són els límits de l'art? Les idees que una persona té és art?

Normalment l'artista es diferenciava dels altres per tenir certes habilitats a l'hora de pintar, d'esculpir o de dissenyar, però ara l'art són idees i tothom pot tenir-les. Quin valor té això per un espectador? Per exemple: hi va haver una "Performance" on disparaven l'artista a la cama, i a una altra on l'artista li explicava un conte a un conill mort. Tothom és capaç de

Damien Hirst, in out of love

fer aquesta acció, tot i que hagi requerit molta reflexió al darrere aquella acció es pot representar. Però no tothom pot pintar com Da Vinci o Caravaggio. No només això sinó que hi ha molts artistes que no fan ells mateixos les seves obres i això fa que la gent es qüestioni el mèrit d'aquella obra. Això és un factor molt important que fa que molta gent valori menys l'art contemporani. És cert que hi ha moltes obres que sí que mostren una habilitat artística que no molts tenen com és el cas d'Antonio López, el qual és molt ben rebut pel públic. Però un problema que té l'art contemporani és que hi ha moltes corrents artístiques que se solapen a la vegada, que sempre juguen amb la innovació i, per tant, la gent no sap com moure's en aquest entorn on tampoc comprèn el que veuen. Es crea així un rebuig en contra l'art contemporani.

Quan visitem el museus com el Prado o el Louvre, hom sempre té un mateix comportament. Hi ha obres contemporànies que fan que ens preguntem el que hem de fer davant aquella situació: en una "Performance" s'ha d'aplaudir al final? Això trenca tots el hàbits que hom té en un museu. També hi ha obres que busquen una interacció de l'espectador, com podem veure en l'artista xinès Weiwei. Aquest va col·locar al terra

100.000 pipes de gira-sol i la gent podia caminar entre elles i tocar-les. Aquesta nova forma de comportament crea, si més no, un gran desconcert pel fet que es perd tota aquesta part sagrada que tenen les obres d'art clàssic, i que pot ser que la gent ho valori menys pel fet que es tracti d'un art nou i desconegut que no saben com interpretar i que per això, normalment, no interessa.

Conclusions

A l'hora de fer el treball de camp, suposàvem que “infiltrar-se” en un museu, fotografiant a la gent i fer-nos passar per vigilants seria més senzill del que realment és. Però no ha sigut possible de fer-nos passar per vigilants perquè no paraven de controlar-nos. Sempre hi havia algú que estava alerta de que no hi hagués cap anomalia. Quan fotografiàvem a les persones hi havia algun cop que notaven que les fèiem i de seguida canviaven la posició que feia aquesta persona, és a dir, la mateixa d'interès que fa la gent normalment davant d'una obra, modificant-la per una que potser no feia normalment. La gent se sentia molesta creant situació de conflicte, igual com quan trencàvem les normes del museu ja sigui posant-nos a parlar en veu alta o córrer. Així vam aconseguir atraure l'atenció i rebre males mirades dels que estaven en aquella sala.

Podem dir a partir d'això que el museu crea com un estat on la gent es veu absorbida pel què veu i les obres exposades allà, i que si no es respecten les normes és com molestés a la gent que està allà present. Ens trobàvem en un lloc que es feia respectar tant com en una església, ja que encara que el lloc es tractés d'un museu la gent es comportava de la mateixa manera, tant si aquell museu era d'art clàssic com contemporani, tot i que a l'hora d'entrar en una galeria ens diguessin que hi havia un rebuig en contra l'art contemporani. Potser sona absurd el fet de mirar una obra d'art com un objecte sagrat ja que si una obra d'un museu sofrís una descontextualització no es tractaria de la mateixa manera. Per exemple: l'obra *La font* de Marcel Duchamp si es posés en un carrer la gent hi veuria un simple orinal. Aquesta obra ens fa veure que allò que proclama un artista és sobrevalorat (que és el que va fer Duchamp) si diguéssim que un bolígraf *BIC*, per exemple, és una obra d'art la gent deixaria de poder diferenciar el que és art i el que no. És a dir que és el museu el que marca el què és una obra d'art i el què no.

Un problema que hem vist és que hi ha molt poca gent que va als museus i la majoria que hi van són turistes. Per això ha sigut difícil fer una enquesta sobre gent que va al museu ja que seria més interessant fer una enquesta a la gent local que a la gent estrangera perquè és com una obligació quan es visita un lloc d'anar els museus més importants d'allà. També ens hem trobat en situacions on pràcticament no hi havia ningú e dins i no podíem prendre cap registre fotogràfic. I encara menys podíem tenir fotografies de gent

mirant obres a una galeria ja que mes o menys hi ha deu persones al dia que la visiten. Tot i que el que es podria assemblar més a una galeria per la contemporaneïtat de les obres i l'afluència de gent que hi va seria el MACBA, no deixa de tenir les funcions de museu. És a dir que no hem pogut trobar diferències de gent mirant art en una galeria amb gent observant una obra en un museu.

Per altra banda, ens hem trobat en situacions on l'obra requeria una interacció amb el públic o grup de nens visitant l'exposició del museu. Això trencava tots els nostres esquemes, ja que el comportament el seu comportament no era el mateix que el que esperàvem de les altres persones. Quan ens endinsàvem dins dels museus ens esperàvem que la gent parlés en veu baixa, caminés tranquil·lament, no s'acostés massa a les obres ni les toqués. Si l'obra és interactiva es demana l'espectador que la toqui. Els grups de nens encara no tenien en ment que un museu és un espai molt singular on hi ha unes normes no escrites que simplement es respecten. Però aquell grup el que feia era córrer per les diferents sales del museu, cridar i apropar-se molt a les obres. Les professores que acompanyaven aquell grup no paraven de controlar aquells nens i dir-los com s'havien de comportar. És a dir que gràcies a allò vam saber que el comportament que tenim ara quan visitem un museu es configura a poc a poc durant la infantesa fins a tenir aquells conceptes ben arrelats a nosaltres de manera inconscient.

Cal dir que també era molt difícil abordar a la gent i preguntar si entenien els quadres o no. Una de les raons possibles és pel fet que la gent es comporta com si entengués del tema per no rebre crítiques dels demés o poder actuar com una persona culta i important. Pot ser que això passi perquè l'art, al ser cultura, s'ha de saber i tenir en compte. Tothom sap que Da Vinci va pintar la *Mona Lisa* però realment ens preguntes si algú compren el per què d'aquesta obra o el per què del seu gran valor que fa que es diferenciï de les altres.

Una de les coses que ens ha sorprès més és la diferència de entre el tracte de galeria i museu cap a les persones: a les galeries no els importava que els féssim entrevistes, metre que els museus els vigilants o ens refusaven l'entrevista o se sentien molestos. Esperàvem que hi hagués més atenció i informació en un museu que no pas en una galeria. Quan vam fer l'entrevista al vigilant del museu no ens va deixar que gravéssim la

veu i les respostes que deia eren molt ambigües i curtes. Es mantenia un “barrera” com si no els deixessin dir res sobre el què passava a dins del museu, ja que quan vam preguntar-los sobre les incidències que havien passat van respondre que feia molt de temps que no passava res, quan en realitat són moltes les incidències que passen dia rere dia, per petites i insignificants que puguin semblar, però no els és permès dir res.

Una de la majors dificultats que hem tingut, com hem comentat en la metodologia, ha sigut el tema d’horaris i preus dels museus: hi havien dies que tancaven més d’hora o obrien molt tard i això era un problema a l’hora de reunir-nos. Ens ha sorprès que tot i anar amb els carnets d’estudiants de Belles arts als museus o centres culturals no ens van deixar entrar gratuïtament, encara que justifiquéssim que era per fer un treball universitari. Això va ser un problema pel qual no vam poder fer front ni treure moltes conclusions. La majoria de museus estan oberts a tothom els diumenges, i tot el dia el primer diumenge de cada més. Tot i això cada museu estableix uns horaris concrets, majoritàriament a les tardes partir de les tres de la tarda, ja que és l’hora en la que la gent surt a passejar i sempre és educatiu portar els nens al museu quan no saben què fer, o simplement perquè és un dia que saben que els turistes hi assistiran. Quan vam anar al Museu Picasso hi havia una cua tant llarga que vam refusar d’entrar-hi. El segon cop que hi vam entrar ens van deixar agafar la càmera però no ens deixaven tirar fotos, encara fossin simples rètols informatius. Durant aquella experiència vam notar realment el gran control que hi pot haver en un museu i vam veure com en un museu on l’artista és més valorat, com és el cas del Museu Picasso, no permeten fer fotos que sí que deixen fer a altres llocs.

Pel que es refereix a les galeries va ser complicat reconèixer una galeria o trobar-la. Des de fora es podria fàcilment confondre una galeria amb un edifici o una tenda normal. També moltes vegades es troben en carrerons que si no saps com hom no hi sap anar no es troba fàcilment. Un altre problema va ser que progressivament s’estan tancant i ja no n’hi ha tantes com abans o amb el mateix prestigi. Podria ser a causa de la poca gent que visita galeries o que estiguin reservades per un cercle de gent que sàpiga sobre art contemporani.

Bibliografia

Hernández, Francisca, Evolución del concepto de museo *Revista General de Información y Documentación*, Vol. 2(1), 85-97. Edit. Complutense, Madrid, 1992

Antonio Ortega, entrevista privada, Escola massana, divendres 21 de desembre 2012

María Lucía Rivero, entrevista privada, galeria Bernet, dimarts 11 de desembre 2012

Entrevista privada, galeria Nogueres Blanchard, dimecres 21 de novembre 2012

Entrevista privada, galeria Àngels Barcelona, dimecres 21 de novembre 2012

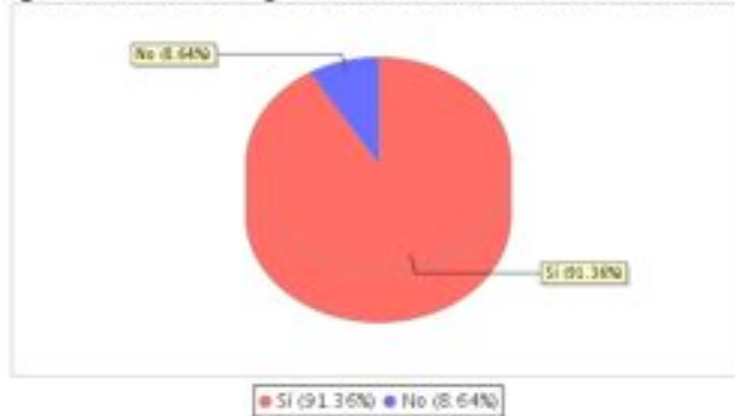
Pàgines Web:

- No tocar normes del MNAC:
<http://notocarporfavor.wordpress.com/2012/02/21/normas-para-la-visita-en-el-museu-nacional-dart-de-catalunya-mnac/>
- Museumsandtheweb:
<http://www.museumsandtheweb.com/mw2006/papers/barry/barry.html>
- No tocar article (Com diferenciar l'art):
<http://notocarporfavor.wordpress.com/2013/01/04/como-evitar-tocar-el-duchamp-que-tenes-en-casa/>
- Wikipedia, el museu: <http://es.wikipedia.org/wiki/Museo>
- Wikipedia, la galeria d'art: http://es.wikipedia.org/wiki/Galería_de_arte
- No tocar: <http://notocarporfavor.wordpress.com/>
- No tocar, article (comparació museus amb esglésies)
<http://notocarporfavor.wordpress.com/2012/02/06/prohibido/>
- No tocar, article (el comportament dels nens en els museus)
<http://notocarporfavor.wordpress.com/2012/09/04/socorro-un-nino-en-el-museo-por-dolores-galindo/>
- RAE, definició de museu: <http://lema.rae.es/drae/?val=museo>
- Eduteka, normes de les visites escolars en el museu:
<http://www.eduteka.org/VisitaMuseo.php>
- No tocar, normes museu ciències naturals:
<http://notocarporfavor.wordpress.com/2012/10/14/guia-de-comportamiento-en-el-museo-de-ciencias-naturales-de-la-salle-medellin/>

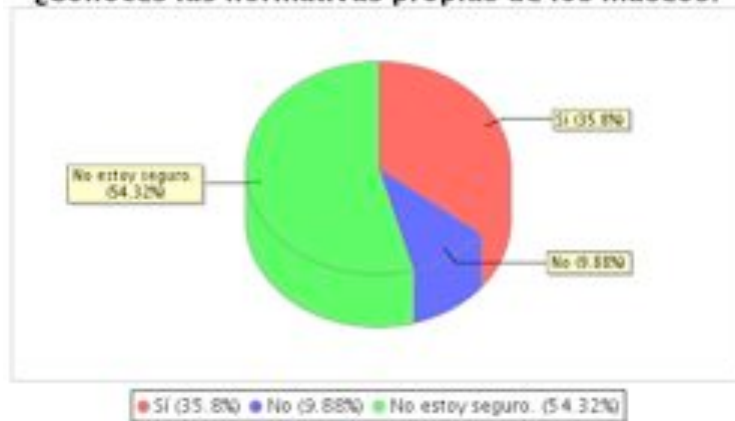
ANNEXOS

Encuesta 1; de 13 a 19 anys

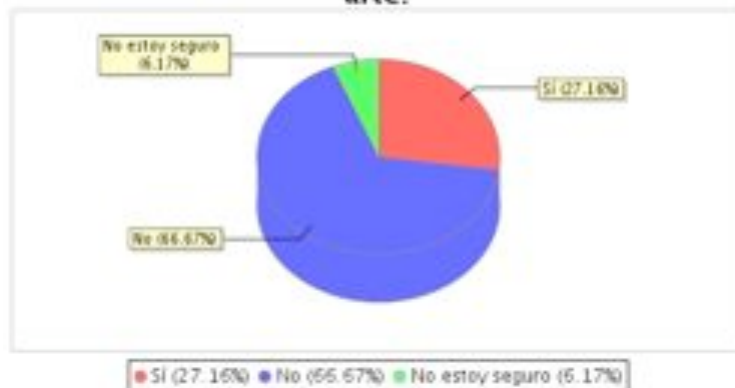
¿Vas a museos o galerías al menos una vez al año?

¿Conoces las normativas propias de los museos?

¿Consideras que todo lo que hay en un museo es arte?

¿Consideras que hay obras que están sobrevaloradas por el hecho de estar en un museo?

¿Te incomoda entrar en una galería de arte? ¿Por qué?

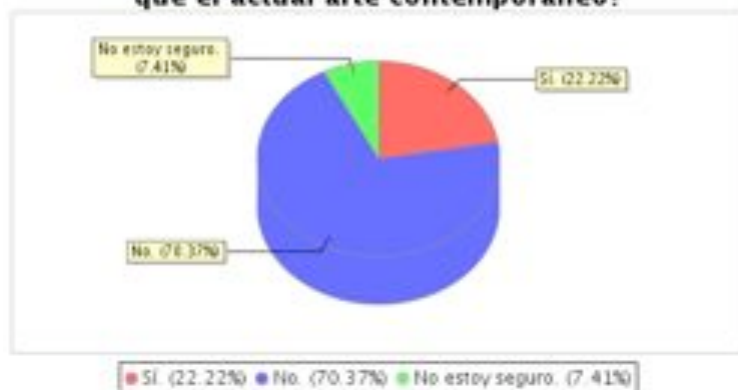
¿Consideras que entiendes el arte contemporáneo que ofrece museos como MACBA?

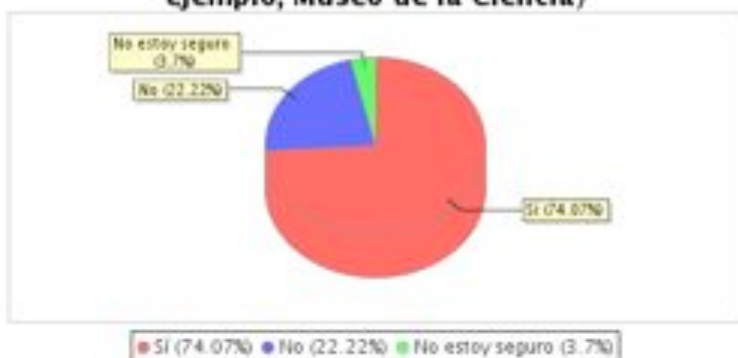
¿Consideras que entiendes mejor el arte clásico que el contemporáneo?

¿Crees que el arte clásico (antiguo) tiene mas valor que el actual arte contemporáneo?

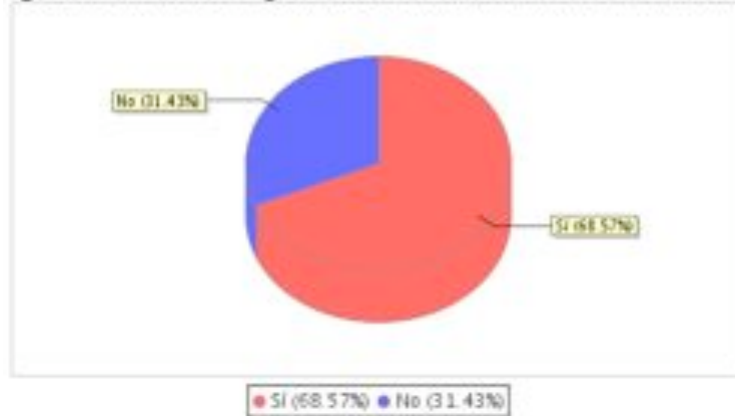

¿Crees que tu actitud delante de un museo es diferente dependiendo si éste es de arte o no? (por ejemplo, Museo de la Ciencia)

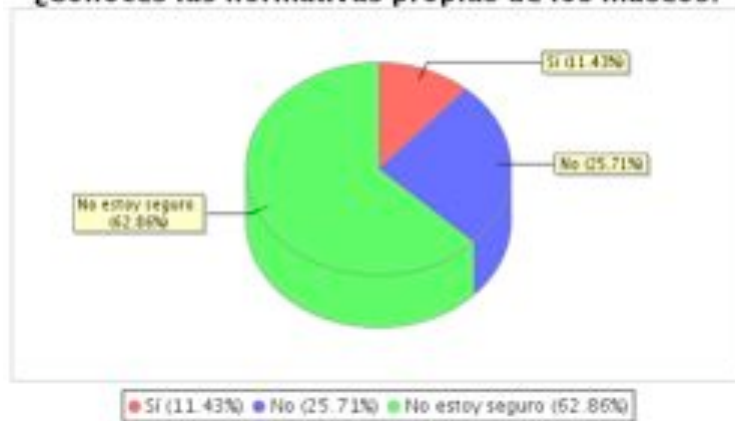

Enquesta 2; de 20 a 29 anys

¿Vas a museos o galerias al menos una vez al año?

¿Conoces las normativas propias de los museos?

¿Consideras que todo lo que hay en un museo es arte?

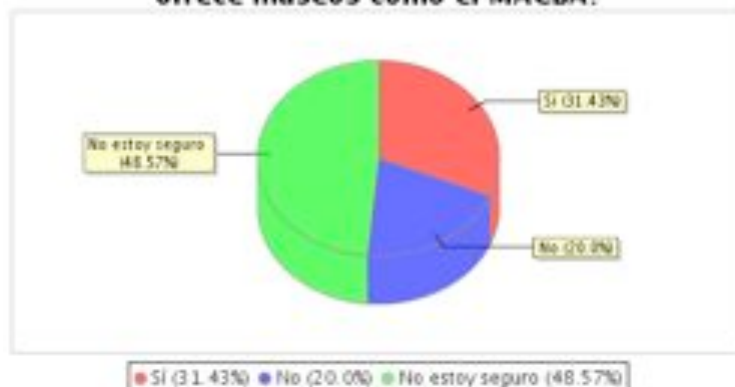
¿Crees que hay obras que están sobrevaloradas por el hecho de estar en un museo?

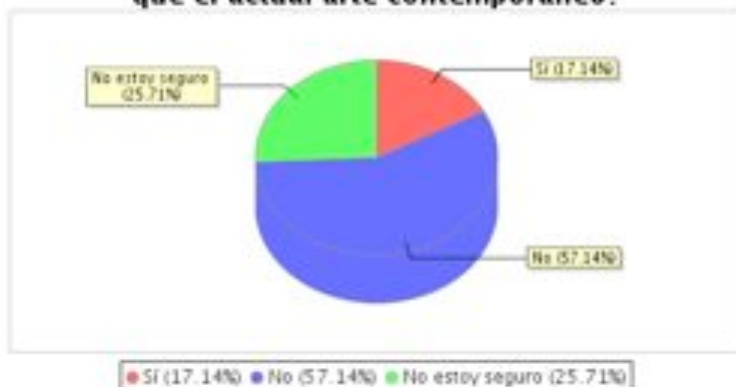
¿Te incomoda entrar en una galería de arte? ¿Por qué?

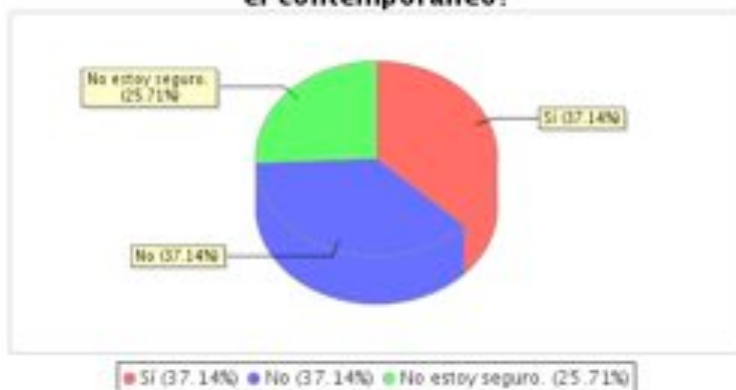
¿Crees que entiendes el arte contemporáneo que ofrece museos como el MACBA?

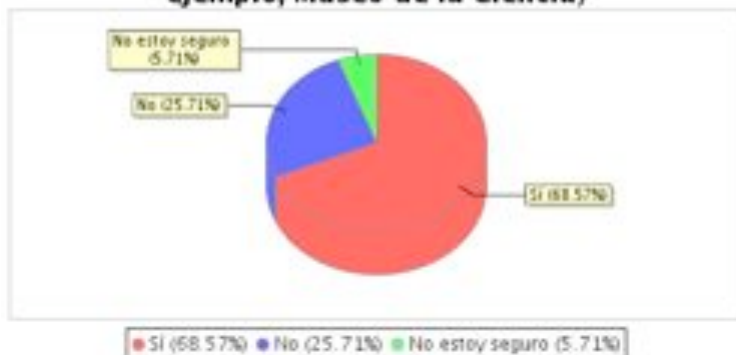
¿Crees que el arte clásico (antiguo) tiene más valor que el actual arte contemporáneo?

¿Consideras que entiendes mejor el arte clásico que el contemporáneo?

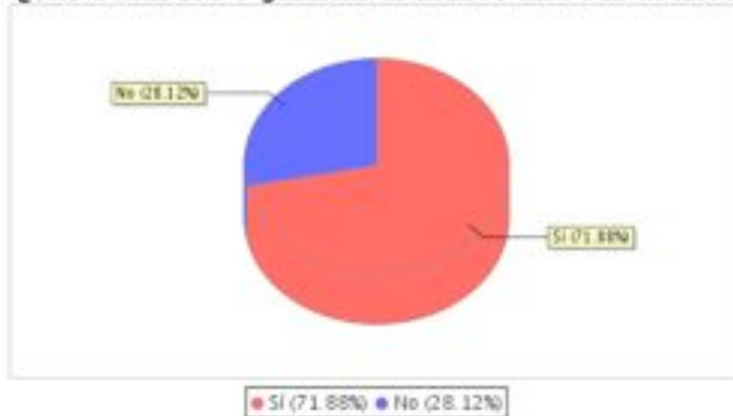

¿Crees que tu actitud delante de un museo es diferente dependiendo si éste es de arte o no? (por ejemplo, Museo de la Ciencia)

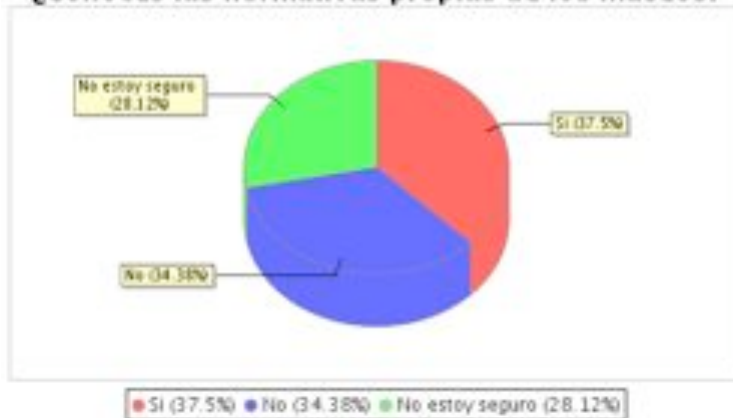

Enquesta 3; de 30 a 44 anys

¿Vas a museos o galerias al menos una vez al año?

¿Conoces las normativas propias de los museos?

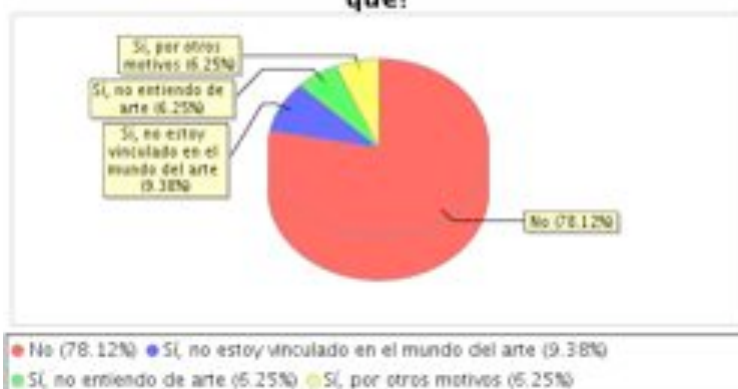
¿Consideras que todo lo que hay en un museo es arte?

¿Crees que hay obras que están sobrevaloradas por el hecho de estar en un museo?

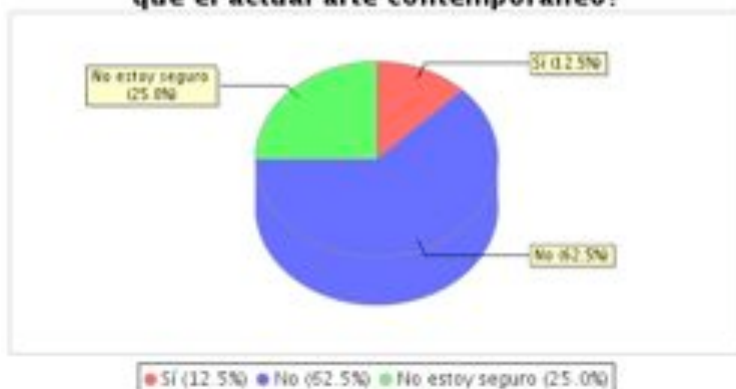
¿Te incomoda entrar en una galería de arte? ¿Por qué?

¿Crees que entiendes el arte contemporáneo que ofrece museos como el MACBA?

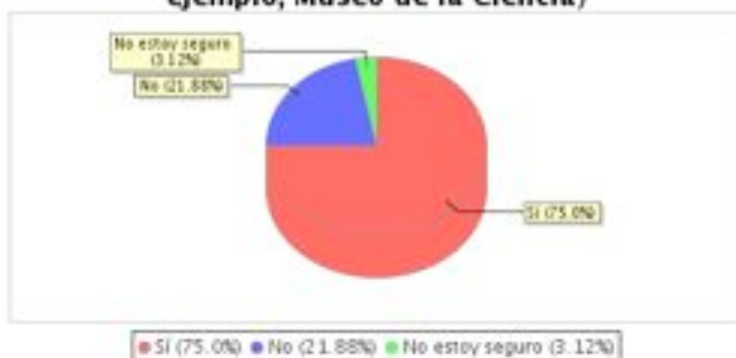
¿Crees que el arte clásico (antiguo) tiene más valor que el actual arte contemporáneo?

¿Consideras que entiendes mejor el arte clásico que el contemporáneo?

¿Crees que tu actitud delante de un museo es diferente dependiendo si éste es de arte o no? (por ejemplo, Museo de la Ciencia)

Enquesta 4: més de 40 anys

¿Vas a museos o galerías al menos una vez al año?

¿Conoces las normativas propias de los museos?

¿Consideras que todo lo que hay en un museo es arte?

¿Crees que hay obras que están sobrevaloradas por el hecho de estar en un museo?

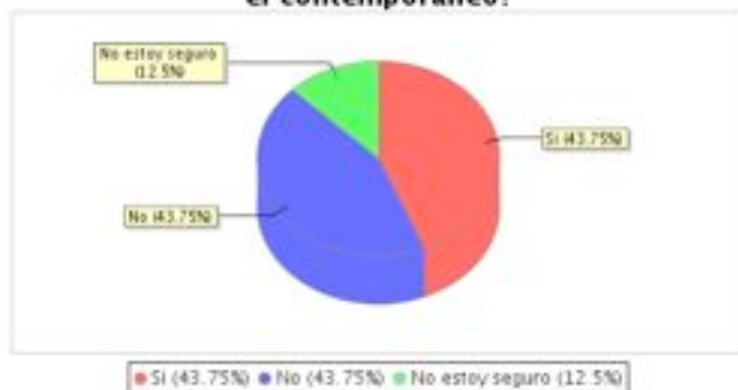
¿Te incomoda entrar en una galería de arte? ¿Por qué?

¿Crees que entiendes el arte contemporáneo que ofrece museos como el MACBA?

¿Consideras que entiendes mejor el arte clásico que el contemporáneo?

¿Crees que el arte clásico (antiguo) tiene más valor que el actual arte contemporáneo?

¿Crees que tu actitud delante de un museo es diferente dependiendo si éste es de arte o no? (por ejemplo, Museo de la Ciencia)

Entrevista Antonio Ortega

1. Com estan disposades les obres en un museu i una galeria i per què?

Això depèn de moltes coses, però de moltes, no hi ha una resposta fàcil per això. És a dir, pots trobar mil solucions; des de una proposta més narrativa on vas d'una sala a l'altre i vas acumulant sabiduria fins que arribes al final, o sigui seria com un llibre que et va parlant per diferents capítols. N'hi ha unes altres que són més d'instal·lació que funcionen més com a pop de vista. Després hi ha en algunes ocasions on el que es vol es posar en valor aquell treball, i llavors la disposició de l'exposició està en virtut de donar-li aquesta categoria... Clar hi ha moltes solucions.

-**Tu creus que a vegades depèn de l'espai on s'han de disposar?** Aviam, l'espai evidentment marca però... després precisament el fet que l'espai marqui qualsevol sortida de to pot ser més o menys evident. És a dir, si hi ha un espai que el mateix disseny arquitectònic és molt lineal i tu trenques aquesta linealitat, es veu més clarament la teva intenció. Lo altre pot semblar que ho has fet perquè era així. En tot cas, si que la majoria de les exposicions estan pensades per ser una experiència transitada, és a dir, vas acumulant sabiduria mentre vas caminant. I hi ha cada vegada més artistes (no dic que sigui una tendència eh, sinó que cada vegada n'han anat apareixent més) que trenquen aquesta lògica, i que es neguen a considerar aquesta cosa com un trànsit i repensen altres solucions incorporant altres coses. Però no vull dir que pel fet que hagi aparegut aquesta alternativa faci que aquesta es faci més gran i anul·li l'altre, no, la que continua tenint més èxit és la de circulació.

2. En un museu l'espectador està més marcat per unes pautes que en una galeria?

No, aquí hi ha dues coses. El museu la seva intenció, no la seva intenció, la seva quartada, la seva existència, se sustenta en una quartada. Aquesta quartada és que ha de fer un servei públic que ha de tendir a la formació i a llavors en aquest sentit li donen més aquesta forma més narrativa, perquè com que ha de servir per formar doncs anem a explicar una història. En una galeria en canvi és per vendre i s'assemblen més amb un aparador, llavors juguen amb altres coses perquè ja no volen educar a ningú, volen vendre. Per exemple fan coses com disposar els quadres de tal manera que ells mateixos revelin que tenen molt de valor i que no et sàpiga greu de

comprar. Jo moltes vegades poso l'exemple entre un basar xinès i una botiga de Prada. És a dir, quina estratègia fa servir prada per demanar 3.000 euros per un bolso. El que fa és depreciar el metre quadrat: et posa una peana amb un bolso en tot l'aparador i dius, osti, a Passeig de Gràcia amb lo que costa el metre quadrat només hi ha un bolso ha de ser la bomba. Llavors això ho fan servir moltes vegades a les galeries. Hi ha un despesi al metre quadrat per solemnitzar l'obra i poder demanar 3.000 euros o 30.000, mentre que el Bazar xinès ja interpretes que una cosa no pot costar molt perquè està tota allà atapeït i diuen això o venem molt o no farem diners. Llavors la galeria imita Prada.

3. Quina diferència hi ha entre una galeria i un museu i les obres que s'hi exposen?

Hi ha una cosa que és fonamental i és que el museu té un component d'espectacle que la galeria no té perquè tenir. Si jo com a artista faig un projecte amb un museu, per muntar l'exposició necessites un camió de transport perquè hi ha molt d'artefacte perquè tot és molt gran i tot ha d'estar ple, com un espectacle. Quan s'acaba l'exposició el material real ho tornen amb una moto i et donen un vídeo una bosseta... Perquè molt és aparell de presentació i de display, és espectacle. En una galeria en canvi no, viuen de vendre el producte, llavors tot és producte. Aquesta és la diferència fonamental, que en una galeria no hi ha espectacle. Però a part, la idea d'aportar cànon, avui en dia per una fosca raó gairebé tot lo què es el circuit de l'art li ha adonat al museu la capacitat de marcar el cànon, és a dir què és bo i el que és dolent. Llavors clar això permet una sèrie d'accions dins del museu que a fora no tindrien sentit. Però això té més a veure amb el tema i allò que desenvoluparan que no amb la qüestió física. Penso que l'aparença té més a veure amb la idea d'espectacle i educació que no amb la idea de cànon.

4. Quin tipus de gent va a cada lloc?

Al museu ha entrat en un circuit de turisme, i ha entrat en un circuit gairebé "d'ocupació de l'oci". Però això només aquí eh a altres llocs anar a galeries també forma part de l'oci en algunes ocasions. Les galeries de Barcelona tenen molt poca permeabilitat, per exemple Àngels Barceló has de trucar la porta, o has de baixar unes escales, o pujar en un pis, des de fora no saps què està passant dins. Llavors no pots preveure si perdràs el temps fins que has entrat, i llavors és molt violent treure el cap i dir vaia merda, i tornar a marxar...

coses d'aquestes que fan que sigui difícil incorporar la visita de les galeries com a part d'entreteniment social. Però per exemple a França gairebé totes les galeries no tenen vergonya de mostrar que el seu negoci és la venda, llavors totes tenen un aparador i tu ja pots decidir prèviament si entraràs o no. És més com una botiga.

5. Diferències entre tipus de museus (clàssic i contemporani)

Al MACBA va molt poca gent perquè està pèssimament dissenyat perquè hi vagi gent. Té un error de plantejament en la meua opinió gravíssim. L'altre dia us parlàvem de que el bo és la fundació Miró, i té mil vegades més visites que el MACBA, és més difícil d'arribar i també presenta art contemporani. No té a veure si és contemporani o clàssic, si que la gent qüestiona menys el valor de lo clàssic, és normal, i lo altre si que li qüestiona el valor. Però el fet que entri en conflicte el valor no significa que no sigui un espai a visitar com a pur entreteniment encara que sigui una porqueria. Per mi el fet fonamental és el Hall, és a dir, el museu és un espai que no convida a entrar d'una manera fàcil, llavors si fas un espai en el qual encara és espai públic i encara no és espai privat, no és a l'interior, un espai de confort, és molt més fàcil que la gent entri. La Miró es perfecta perquè tens una botiga, un bar, un restaurant, una llibreria, una lavabos, un teatre... tens tot això i pots decidir no entrar a veure l'exposició temporal. Clar et permet entrar amb Pots entrar amb tota la tranquil·litat en canvi al MACBA entres per entrar al museu, et trobes només d'esquenes al de l'entrada allà a traïció i no tens cap més alternativa que entrar. Els museus més visitats acaben coincidint amb museus de grans Halls, hi podries fer vida allà.

6. Quin tipus de comportaments hi ha en un museu?

Jo crec que lo més habitual és procurar una màxima economia de la tensió, això es el que més es dona. Es a dir, com amb un esforç mínim ets capaç de poder amb una suposada llibreta que no existeix posar la X de "visto" de cada museu. Com pots tenir la confiança de dir que has vist un museu amb un esforç mínim, és el que mou gairebé totes les visites, la gent ho fa com per col·leccionar, per dir que han vist aquell museu i no estan analitzant les obres. Es fan la foto i ja està. La gent no va a entendre l'art sinó que el que vol és que la visita sigui lo suficientment intensa per poder dir que l'ha tingut però a la vegada amb el mínim necessari per dir que ha tingut aquesta experiència.

7. Saps alguna incidència?

Jo respecte a lo de no tocar, hi havia un llibre de Dora Garcia que posava *Steel me*, roba'm, i n'hi havia molt allà posats i jo vaig pensar que la gent s'estava tallant innecessàriament perquè l'artista el que volia era que ho prenguessis, jo ho vaig prendre i va sortir la galerista a buscar-me perquè ho tornés. A vegades la gent la meva sensació era que la gent li dóna una Àurea que fins i tot quan et conviden a que ho agafis et talles.

Jo una vegada em vaig trobar que un cop en comptes de posar un pase de diapositives convencional, el que van fer es digitalitzar les diapositives i mostrar-ho amb un passe virtual de diapositives que es amb una càmera de vídeo i un ordinador i vam haver de posar un programa que fa que no es pugui manipular perquè una el què va fer és anar amb el seu *pen drive* i treure les imatges de l'exposició.

Després hi ha una cosa molt curiosa que la gent si vol que vagis a algun lloc i que segueixi un circuit has de posar-li llum que cridi l'atenció. Per exemple si és una sala que no crida gaire l'atenció.

Entrevista Malú (treballadora de la galeria BERNET)

- 1. Quan la vau posar i amb quina intenció/objectius?** Doncs fa un any ara acabem de complir un any, i l'objectiu era que es pogués crear un grup d'artistes del barri dels ocells. Que tots els aspectes que hi ha desperdigats per aquí tinguessin un lloc.
- 2. A quin tipus de gent va adreçada?** A tot tipus. Actualment som tres socis i jo porto als que són més innovadors, més joves i ells dos que són més grans portes artistes de més de 35 anys amb carrera ja, més conservadors i consagrats, i jo porto les noves tendències; contemporanis que no els coneix ningú...
- 3. Quin tipus de gent hi va? (edat...)** Tot tipus, sobretot molt giris. Els joves venen més sobretot pels esdeveniments que hi ha a la galeria.
- 4. Com disposeu les obres i per què? Qui ho ha manat així?** Doncs tenim una sala a davant i una sala a darrera, i és així simplement perquè la de davant és on hi van les obres més cares que les de darrera per exposar. L'exposició normalment corre a càrrec nostre, no de l'artista, perquè per exemple si és una col·lectiva un haurà pagat per un lloc, no? Per metres... i si és un únic artista ho fem nosaltres també perquè ja sabem la imatge predefinida que volem que tingui la gent d'ell quan entra.
- 5. Preteneu exposar o vendre?** Vendre probablement. Perquè també és part de la galeria de l'artista, no per res.
- 6. Quin tracta creus que has de tenir cap als clients?** El més submís possible. Sempre els tracto d'amics perquè sàpiguen el què estan comprant. Sobretot vull que em tinguin confiança.
- 7. Creus que la gent força la seva actitud? (gestos, mirades, atenció cap a un quadre...)** Aquí no, no massa, a la gent que li interessa va passant d'un al següent i si no li agrada marxa. La gent que s'interessa o pregunta algú més ja li expliques però no he vist ningú massa fals.

8. Quantitat de gent de mitjana per dia? Uns 10 de mitjana. A l'estiu en venen més perquè hi ha més turistes però normalment poca gent. Menys quan és un esdeveniment especial, que hem arribat a 170 persones.

9. Com creus que s'ha de comportar la gent? Què et molestaria d'ells? (que cridessin, corressin, que s'apropessin massa als quadres, que parlessin...).

Jo crec que no molesten, no he trobat mai que toquessin quadres. Un dia si que teníem por que un robés un quadre perquè va venir un molt fan d'una fotografia i era com que tots estàvem molt pendents d'ell però com que va veure que el vigilàvem tant no va fer res. A més estaven tensos i molts pendents d'ell perquè havia posat pel *twitter* que robaria una de les seves obres. A més som nosaltres també els que els diem que es quedin a prendre algo i tenim tots els quadres per aquí escampats i així que no.

10. Quina creus que és la principal diferència entre un museu i una galeria? Crec que principalment són els anys de les obres. Hi ha moltes galeries que també tenen per exemple Picasso, però pel fet d'estar allà no és el mateix. I també la seguretat i les normes que hi ha als museus és molt diferent. Per exemple aquí es pot menjar, tenim permís per fumar...

11. Anècdotes? Que tots els artistes i músics que han passat per la galeria han acabat sent molt amics nostres i fem sopars i coses de tant en tant, i acaba sent tot com una família amb la gent amb la que has treballat.

Entrevista treballadora galeria "Nogueres-Blanchard"

Quan vau crear la galeria, quines intencions o objectius teníeu?

Els venien d'una altre galeria i vam decidir formar el seu propi espai concretament a la ciutat de Barcelona, els hi interessava el context de la ciutat, ja que a Barcelona, existeixen espais on s'exposa aquest tipus d'art com el MACBA. Tanmateix la galeria té un perfil precís en quan als visitants, compradors i artistes conceptuals, amb una mitjana d'edat jove, al igual que els galeristes, per tan hi ha molta correspondència entre ells.

-Aleshores la galeria va dirigida a gent jove?

Sí, realment sí, ja que l'art que exposem és un art del moment, sense una tendència concreta ja que s'ha anat desenvolupant... però sí, es vincula més a gent jove, si més no, no es vincula a gent gran.

-La gent que ve aleshores, es gent jove...

Es tracta d'un públic jove però internacional, abans la galeria tenia un públic centrat en la ciutat però ara em canviat el format de la galeria; abans l'espai era molt més gran i ara l'hem fet molt petit, només hi exposem una obra, fa poc hem obert una altre galeria a Madrid on l'espai és molt mes gran, a Barcelona dediquem la galeria a obres individuals concretes, per tant tenim un públic que ve concretament a veure l'obra exposada. També fem xerrades d'artistes, reunions obertes al públic per artistes conceptuals i visitants.

-El tracte amb els clients com ha de ser en general?

Quan l'espai de la galeria era molt més gran teníem una taula on estava jo; els visitants entraven lliurement i després, si volien saber més informació sobre la obra es dirigien a mi, és a dir, mai anàvem darrere el visitant o client. Però ara, amb el format més petit, ens obliga a establir un diàleg molt més tancat, a explicar el projecte, etc. Al exposar obres específiques volem explicar-les, a no ser que el visitant ens digui que ja coneix l'obra.

-Creus que la gent quan va a una galeria com aquesta actua, es a dir, fan veure que en saben molt?

Bé, potser aquesta actitud la notes més a un museu, però aquí la gent també ho fa. Quan la persona entra, al tenir que tocar el timbre, l'he d'obrir, i cada persona que entra es desconeguda, es a dir, tu no saps com actuarà. Normalment és una persona modesta, tot

i que ja sap el que va a veure, et diu que no sap res i conforme li vas explicant el projecte et dones compte de que sí que coneix, probablement perquè es tracta d'algú vinculat al món de l'art. Altres vegades, passa el contrari, entra gent que fa veure que coneix i entén l'obra, però veus que no en sap.

-Quanta gent ve mes o menys per dia?

Et responc doble; abans amb l'espai gran, venien 10-12 persones per dia, un dia que teníem una exposició especial varen venir 40 persones, però va ser un cas molt especial, no passa normalment. Ara com a màxim venen quatre persones per dia.

**-Com creus que s'ha de comportar una persona que entra a una galeria?
Normatives, actituds que et molestin...**

Normalment no solen haver actituds que ens molestin...

-Per què m'entenguis millor, em refereixo a si et trobes gent que desprecia les obres...

Bé, una cosa que ens molesta molt és el tòpic de "Això ho puc fer jo". Realment no és que ens molesti sentir-ho sinó que creiem que la gent es delata al dir això; delata el seu desconeixement del que esta veient. A mi particularment em molesten, perquè això és una indústria, és la nostra feina i hi ha moltes coses complexes darrera tota obra exposada.

-Creus que les obres de les galeries són mes despreciades que les del museu?

Sí, jo crec que sí.

-En el nostre treball, sobre el comportament de la gent als museus o galeries, creiem que existeix un tòpic de pensar que si una obra esta en un museu ja es pot considerar una obra d'art.

Sí, en una galeria la gent creu que te més criteri per a jutjar una obra en canvi, a un museu el teu primer "acostament" a una obra no és qüestionable, perquè està en un museu. Tanmateix aquí, al ser un espai comercial, l'obra està en venda, aleshores el visitant es qüestiona el per què del preu; aleshores hi ha un marge qüestionable entorn a l'obra i el preu. Molta gent no comprèn la complexitat que hi ha darrera a cada obra.

-Jo dedueixo que la majoria de compradors són gent vinculada a l'art.

Totalment d'acord, és a dir, és gent que està dins d'un cercle artístic i per tant comprèn la obra. Una persona que no entén d'art, abans es gasta els diners en un vestit que no pas en una obra d'una galeria. Tot i així les galeries volem rebre un altre tipus de clients, que coneguim nous móns. Com a indústria no ens interessa que sempre vingui el mateix tipus de gent, però ara amb la època de crisi les galeries els hi costa molt expandir-te. Això es un mercat estàtic i no interessa sempre tenir el mateix client però d'alguna manera s'ha frenat el mercat entorn a les galeries en sec a causa de la crisi, les retallades, la pujada d'impostos, etc. Les galeries ho estem patint molt.

-Per últim si voldries explicar alguna anècdota, tenim entès que molts cops a la gent al haver-hi una normativa en les galeries i museus vol incomplir-la.

Seré una mica cruel però ens ha passat milers de vegades, hi han obres súper fràgils i ens n'han trencat, en un museu saben que l'obra no es pot tocar, aquí en canvi molts cops la toquen.

-Però una obra d'aquestes pot valdre molts de diners!

Sí, però al mateix temps, al ser una obra actual es pot tornar a fer.

Fotografies d'un mercat d'art al carrer (Plaça del Pi)

Fotografías galería “Artevistas”

Fotografía de la galería “Nogueres-Blanchard”

Fotografíes galeria “Àngels-Barceló”

Fotografías galería "Bernet"

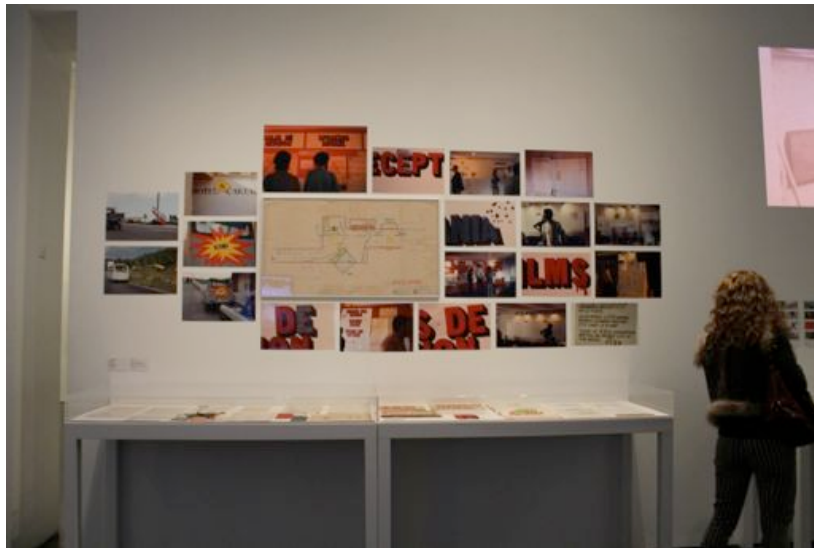
Fotografies Museu Picasso

Fotografíes del museu "MACBA"

Reportatge fotogràfic del museu "CCCB"

